

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 45 (45-tieji metai) 1985 LAPKRIČIO - NOVEMBER 7 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.O. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪŠŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLUSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOSIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

PASITRAUKĖ JARUZELSKI
Iš Lenkijos premjero posto pasitraukė gen. W. Jaruzelski, kuris užslopinę Solidarność laisvos unijos veiklą, įvedęs karo stovį krašte.

Jis nutarė dirbti šiuo metu aktualesnėse pareigose, nes anot jo, Lenkijoje dabar esančios ekonominės, o ne politinės problemos. Gen. Jaruzelski lieka Lenkijos Komunistų Partijos vadu, o naujasis premjeras bus Zbigniew Messner, 56 m. amžiaus.

Lenkijos komunistų partija buvo praradusi beveik trečdalią iš savo trijų milijonų narių per darbininkų neramumus 1980 m. iš ko vėliau išsivystė "Solidarność". Televizijos programoje pereitą mėnesį gen. Jaruzelski pareiškė, kad padaryta pažanga "susitaikyme". Pažadėjo paleisti daugelį politinių kalinių.

ŠNIPŲ KADRILIUS NESIBAIGĖ

Kaip ir galima buvo tikėtis, prieš keletą mėnesių prasidėjusi šnipų painiava dar vis raizgosi. Štai, rugpjūčio mėnesį pas amerikiečius perbėgęs stambus sovietų slaptosios policijos (KGB) pareigūnas Vitaly Yurchenko vėl atsidūrė sovietų globoje. Jis Sovietų Sąjungos ambasadoje Washington'e pareiškė spaudos atstovams, kad jis esą nepabėgęs pas amerikiečių saugumą (CIA), bet buvęs pagrobtas ir visą laiką apsaugintas kažkokiais narkotikais, todėl nežinąs ką kalbėjęs bei ką daręs. Nepamiršo tačiau paminėti, kad jokių sovietišku paslapčių neišdavęs. (Kaip jis, neva apdujintas, tai atsimeina - labai jau neaišku). Pažįstantiems KGB lėndumai ir lankstumai bei suktumai peršasi trys galimybės: arba Yurchenko buvo tyčia pakiestas amerikiečiams, kad pripasakotų nebūtų dalykų ir už juos bandė išgauti (o gal ir išgavo) Amerikos paslapčių; arba jis buvo KGB agentų pagrobtas, parsigabentas ambasadori ir vėliau jam buvo paaiškinta ką ir kaip kalbėti; arba, pagaliau, gal jis ir neatlaikė psichologinio spaudimo ir pats apsisprendė grįžti pas savuosius, o nebūtus dalykus pasakodamas ir dergdamas JAV-es bando išgelbėti savo kailį.

SOVIETAJ STIPRINA KARINĖ PARAMĄ

JAV-ių vyriausybės žiniomis, pastarųjų mėnesių bėgyje Sovietų Sąjunga ėmė siųsti vis daugiau kariškų reikmenų Nikaragvai. Atrodo, kad siuntose eama ir tankų. Visi kariški reikmenys atplukdomi sovietiška ir Bulgarijos laivais į Kubą, o tenai

perkraunami į Nikaragvos laivus. Tačiau kai kurie kroviniai pristatomi ir sovietų laivais.

Nepatvirtintomis žiniomis JAV-ių žvalgybinis lėktuvas SR-71, gebąs padaryti labai aiškias ir detalias nuotraukas, buvęs net kelis kartus apšaudytas Kubos priešlėktuvinėmis raketomis. Tačiau SR-71 skrenda net 3000 km. į valandą greičiu ir aukščiau negu 80,000 pėdų, todėl lėktuvas nenukentėjo. JAV-es dėlei tų siuntų ir vėl įspėjo prokomunistinę sandanistų vyriausybę Nikaragvoje.

KUR NUKELIAUJA AUKOS

Kanados Geresnio Verslo Įstaigų Taryba (Canadian Council of Better Business Bureau), taigi, rimtas ir patikimas šaltinis, teigia, kad net 40 nuošimčių visų pinigų, kuriuos dosnūs Kanados piliečiai suaukoja įvairioms labdarybės draugijoms, nueina ne ten, kur turėtų. Kitaip tariant, beveik pusė aukų yra arba visai nusukama, arba išleidžiama įvairiems pašalininiams, dažnai nereikalingiems, reikalams. Iš rinkėjų (Revenue Canada) turėtų prižiūrėti visas aukas renkančias akcijas bei institucijas, bet kadangi jų kasmėt esama net apie 60,000, tai be galo sunku atlikti.

Tarybos pirmininkas Paul Tuz paaiškino reporteriams, kad tokių rinkliavinių organizacijų esama daug. Tarybos pirmininkas Paul Tuz paaiškino reporteriams, kad tokių rinkliavinių organizacijų esama daug. Tarybos pirmininkas Paul Tuz paaiškino reporteriams, kad tokių rinkliavinių organizacijų esama daug.

Išvada: aukok tik žinomoms ir patikimoms organizacijoms. Nepamiršk taip pat savųjų reikalų ir savųjų žmonių.

VERDUN'AS NORI LIKTI SAVARANKIŠKAS

Verdun'o priemiesčio gyventojai, kurių tarpe esama nemažo skaičiaus lietuvių, išsirinko naują burmistrą (Raimond Savard) ir visus miesto tarybos narius, išskyrus vieną, atstovaujantį labiau pasiturinčių gyventojų Nun's Island saloje, kurie nenori prisijungti prie Montrea-

Nuotrauka L. Girinio

lio miesto. Tokiu būdu numatyta gyventojų atskilimas (referendum) nebevyks ir Verdun'as liks, kaip ir buvęs, atskiras miestas. O su Nun's Island gyventojais, anot naujojo burmistro, bus susitarta tarpusavyje.

PAŽADĖJO NEBAUSTI SAVO PABĖGUSIO KAREIVIO

Kaip paskutinėmis dienomis buvo pranešinama, jaunas devyniolikos metų sovietų kareivis Afganistano sostinėje Kabilėje atbėgo į JAV-ių ambasada ir pasiprašė amerikiečių globos. Jis pareiškė nenorįs grįžti į frontą ir kovoti prieš Afganistano partizanų (laisvės kovotojų). Sovietų ir komunistinio Afganistano daliniai tuojau apsupo JAV-ių ambasada ir reikalavo, kad kareivis

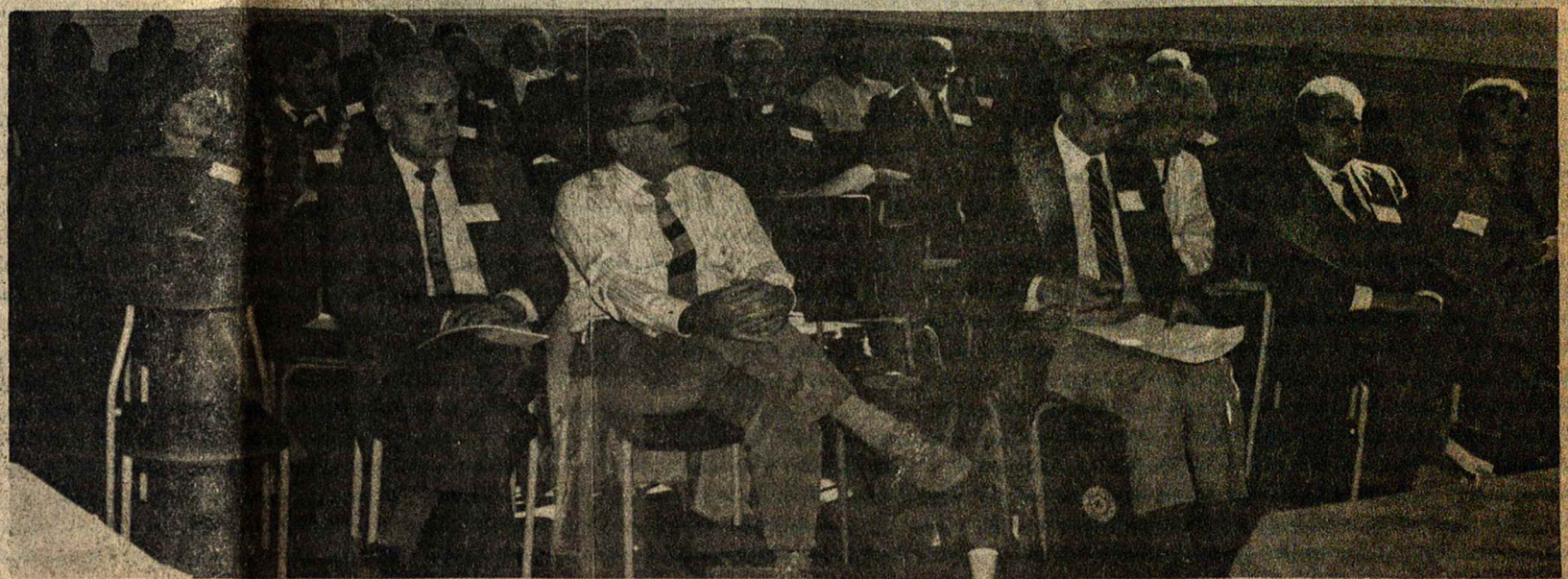
AMERIKIEČIŲ ORGANIZACIJOS INICIATYVA GAJAUSKUI IŠLAISVINTI

Š.m. spalio 1 d. amerikiečių krikščioniška žmogaus teisių organizacija - Christian Rescue Effort for the Emancipation of Dissidents - CREED - JAV. Dirksen, Senato Rūnuose surengė posėdį pradėti žygius už sąžinės kalinio Balio Gajausko išlaisvinimą. Posėdį pradėjo CREED organizacijos pirmininkas dr. Ernest Gordon, papasakojęs apie Gajausko kalinimą ir paskaitė ištrauką iš jo straipsnio, "Taika: žodinė ar tikra?" Dr. Gordon pasiūlė šiuos veiklos būdus: rašyti prez. Reagan'ui, kad jis Gajausko reikalą iškelia lapkričio mėn. Ženovoje įvyksiančiame pasitarime su Gorbačiovu; rašyti Sovietų ambasadoriui Dobrynin'ui Washington'e; rašyti savo senatoriams ir kongresmenams, kad jie paremtų Gajausko išlaisvinimą; melstis už Gajausko laisvę; ir prašyti savo draugų, kad jie tą patį darytų.

B. Gajauskui išlaisvinti yra sudaryta komisija - Free Balys Gajauskas Committee, kurion įeina kardinalas J. Bernardin, senatorius Charles Percy, Aleksander Ginzburg, ir kt. Lietuvius atstovauja ALTO pirm. T. Blinstrubas ir Liet. religinės šalpos direktorius, kun. K. Pugevičius. Si komisija yra atspausdinusi 4000 didelių Gajausko portretų su paaiškinimais apie jo kalinimą ir ragina juos iškabinti bažnyčiose, įstaigose ar mokyklose.

Žymus sovietų kitamanis Aleksander Ginzburg posėdžio dalyviams papasakojo apie savo susitikimą su Gajausku 1968 m. sovietiniame kalėjime, kur jam ypatingo išpuščio padarė kitų kalinių pagarba Gajauskui.

Kongresmenas Benjamin Gilman (R-NY) tvirtino, kad privati iniciatyva padeda politikiniams, ragino neprarasti vilties dėl Gajausko išlaisvinimo ir priminė, kad JAV Kongrese yra žmonių, kuriems rūpi Žmogaus Teisių pažeidimai. Keletą žodžių apie Gajauską pasakė sen. J. Kemp žmona, Joanne Kemp, CREED Tarybos narė. Posėdyje dalyvavo nemažas būrys žmonių, įskaitant grupę lietuvių.

XII-tosios KLB Tarybos III-čiosios Sesijos Suvažiavimo dalyviai Montrealyje pirmąją posėdžių dieną klausosi pranešimų. Iš kairės: adv. Joana Kuraitė-Lasienė, dr. Petras Lukoševičius, inž. Gytis Šernas (iš Toronto), inž. Juozas V. Danys (iš Ottawos), PLB pirmininkas inž. V. Kamantas ir Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė (Guelph, Ont.).

IEŠKOMAS BIBLIOTEKININKAS

Amerikos Lietuvos ir apsigyvenimo sąlygos Kultūros Archyvu ALKA, pagal susitarimą, kreiptis adresu ALKA, Putnam, Conn. reikalaujama bibliotekininkas arba katalogavime nusimanas P.O. Box 608, Putnam, Conn. 06260.

VLIKO MEMORANDUMAS "KULTŪRINIAM FORUMUI" BUDAPEŠTE

Š.m. spalio 15 d. Budapešte vyksta Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija, kurios dalyviai gvildena kultūrinės problemas. Šia proga, VLİKAS rugsėjui baigiantis išsiuntė 28-nių valstybių, įskaitant ir Vengrijos, užsienio reikalų ministeriams memorandumą apie "kultūrinį genocidą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje".

Memorandume kreipiamas dėmesys į priemones, kurias sovietai naudoja lietuvių tautinei tapatybei naikinti. Mokslo, technikos ir meno kūrybos laisvė, kaip ir žodžio ir spaudos laisvė, yra subordnuotos komunistinio sukūrimo tikslams, kurių apimtį nustato Komunistų Partija. KP per valstybinius organus ir visuomenines organizacijas visą kultūrinį gyvenimą kreipia šių tikslų įgyvendinimui, panaudodama valstybinę kontrolę ir cenzūrą.

Drauge su memorandumu užsienio reikalų ministeriams išsiųsti dokumentai apie kultūros žalojimą Lietuvoje: Jono Jurašo 1972 m. rugpjūčio 16 d. laiškas Kultūros ministerijai cenzūros klausimu; Tomo Venclovos 1976 m. gegužės 11 d. laiškas Lietuvos KP Centro Komite-tui apie komunistinės ideologijos daromą žalą Lietuvos kultūrai; "Lituanus" žurnale išpausdintas pasikalbėjimas su Venclova apie "trilypę" cenzūrą; Glavlito įsakymas (1978.V.10) pašalinti Venclovos knygas iš bibliotekų ir knygynų; Vladislavo Žilkaus 1975 m. sausio 23 d. laiškas pirmajam LKP Sekretoriui apie socialistinio realizmo "pseudo-kultūrą".

Prie memorandumo pridėta 1981 m. Lyon'e Prancūzijoje, įvykusioje Tarptautinio PEN Klubo Konferencijoje priimta rezolucija, kurioje išreiškiamas susirūpinimas Pabaltijos šalių kultūroms grėsiančiu pavojumi ir pabaltiečių intelektualų persekiojimu. Užsienio reikalų ministeriams išsiųstas ir už savo raštus kalinamų lietuvių sąrašas, kuriame išvardinti Liudas Dambrauskas, Gintautas Iešmantas, Povilas Pečeliūnas, Algirdas Statkevičius, Viktoras Petkus, Vytautas Skuodis ir Antanas Terleckas.

Rugsėjo 6 d. JAV Valstybės Departamento suruoštame pasikalbėjime su privačių organizacijų (NGO) atstovais, ambasadorius walter J. Stoessel, Jr. kuris vadovavo JAV delegacijai Budapešto konferencijoje, pranešė, jog vengrų pareigūnai užtikrino, kad Budapešto Konferencija būsianti praveista panašiai, kaip ankstesnioji Madride. Pirmąjį ir paskutinį konferencijos savaitę posėdžiai būsiantys atviri publikai. Vengrai pažadėję, panašiai kaip Madride, akredituoti spaudos atstovus (nors Stoessel apie tai pridūrė: "Palauksim ir pamatysim"). Stoessel pabrėžė, kad Budapešto konferencijoje bus išsamiai diskutuojami Žmogaus Teisių klausimai. Kultūrinis forumas Budapešte bus pirma Helsinkio serijos Konferencija už Geležinės Uždangos ir pirmoji išimtinai pašvęsta Baigiamojo Akto kultūriniais punktais. Amerikiečių delegacijoje dalyvaus dramaturgas Edward Albee, istorikas Daniel Borstin, profesorius Jaroslav Pelikan ir 22 kiti kultūrininkai.

Valstybės Departamento suruoštame pasikalbėjime šiems delegatams VLİKO memorandumas buvo įteiktas tiesioginiai.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėja - \$25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

TARYBINĖJE MOKYKLOJE

NAUJO ŽMOGAUS FORMAVIMO METODAI IR FORMOS
TARYBINĖJE MOKYKLOJE
/Iš respublikos pedagogų, atėistinio darbo vadovų pasita-
rimo 1984 metais, kovo mėnesį Vilniuje/

LKP CK lektorius J. SAKA LAUSKAS trumpai nušvie-
tė susirinkusiems religijos padėti Lietuvoje, pabrėždamas,
kad šiuolaikiniame pasaulyje religija politizuojasi, o poli-
tika religizuojasi. Bažnyčia dangų jau iškėlė iš kosmo ir
atkėlė į žmogaus širdį. Ji suaktyvino savo veiklą. 1983 m.
vasarą Vatikanas pradėjo transliuoti savo laidas užbekų,
kirgų ir tadžikų kalbomis. 1983 m. į Kauno Kunigų semi-
nariją įstojo 4 baltarusių ir ukrainiečių jaunuoliai. 1984
m. kovo 24 d. šv. Kazimiero jubilėjaus proga, Popiežius
sveikinime kalbėjo: "Sveikinu visus čia susirinkusius, jų
šeimas, o ypač Lietuvoje dėl tikėjimo kovojančius"...
Jis nepasveikino eilinių tikinčiųjų, tik ekstremistus kovo-
jančius..." - kalbėjo lektorius J. SAKA LAUSKAS.

Lektorius prisiminė ir Adušio kleboną B. LAURINA
VIČIŲ, apie kurį sakė, kad jis užsižiojo ir palindo po
mašina ir tuo sukėlė bereikalingo triukšmo, kai tuo tar-
pu kasdien žūsta po kelis žmones avarijose ir niekas
dėl to nepergyvena.

Lektorius paaikškino, kad Vilniuje 1983 m. buvo su-
kviesti visų Lietuvos vyskupijų vadovai, Lietuvos provos-
lavų, sentikių ir liuteronų galvos ir Kauno Kunigų semi-
narijos rektorius kun. V. BUTKUS. Po paskaitos vyskupai
buvo paraginti savo raštu kreiptis į visuomenę, kad kovo-
tų už taiką. Jiems buvo priminti 1947 metai, kai Lietu-
vos vyskupams buvo įsakyta kreiptis atsišaukimu į visuo-
menę, kad iš miškų išieitų banditai /partizanai tikrumoje
-red. past./, bet vyskupai rašto nerašė... Taigi, 1983 m.
vyskupams buvo parodytas rašto projektas, kuriame ra-
ginama darbu ir malda prisidėti prie taikos, tačiau jis iš-
braukė sakinį: "Prisidėti prie Tarybų Sąjungos politikos".

J. SAKA LAUSKAS teigė, kad kun. A. I. SVARINSKAS
paklaustas, kodėl jis smerkia prof. V. BUTKAUS keliones
į Taikos konferencijas, atsakė: "Tokia taika reikalinga be-
dieviams, o ne tikintiesiems".

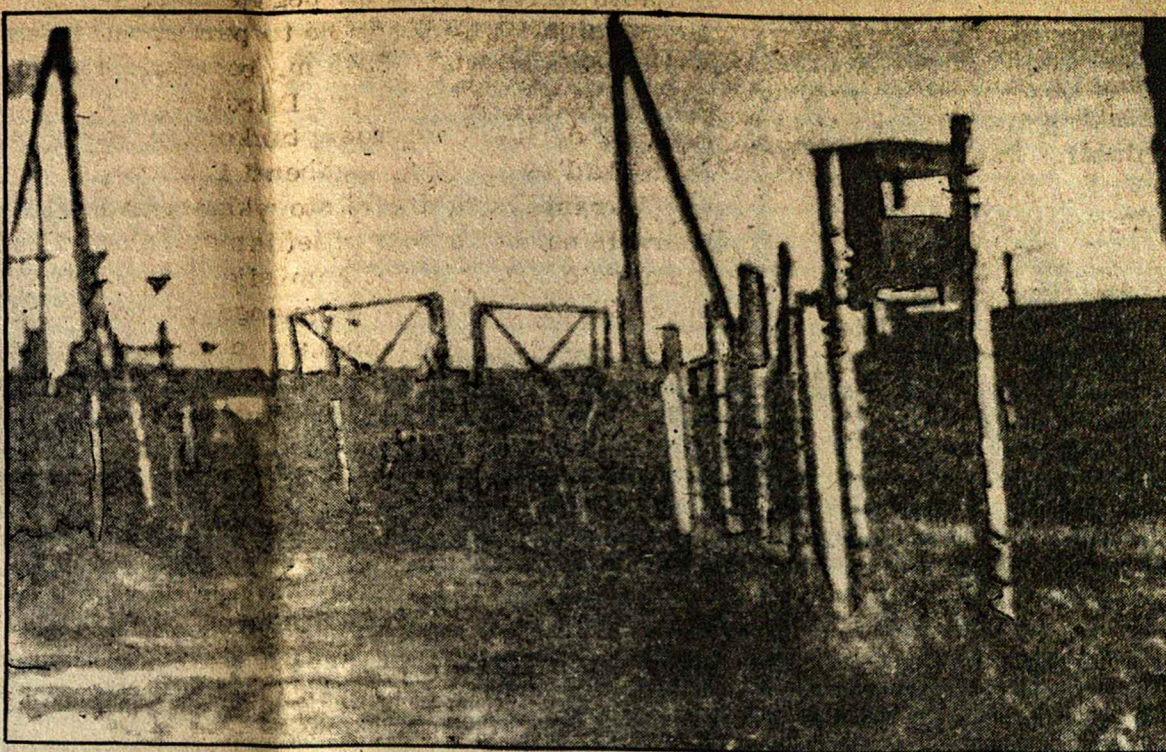
Dar vienas aktualus klausimas - kunigų pamokslai. Vi-
soje Lietuvoje kulto kontrolės komisijos nariai išklauso
pamokslus ir juos patiekia rajono ar miesto ateizmo tary-
boms. Pavyzdžiui, Tauragės rajono viename miestelyje
kunigas pasakojo pamokslą, jog kariuomenėje jo niekas
nepaklausė, ar jis nori diržo su žvaigžde sagtyje, o gal
norį diržo, kurio sagtyje būtų kryžius. Tai, draugai, jau
antitarybinis pamokslas! - aiškino lektorius J. SAKA
LAUSKAS.

Šiandien labai aktualėja mokinių organizacijų proble-
ma, - tęsė paskaitą lektorius. Netempkite davatkų į pio-
nierius ir komjaunimą, o stenkitės performuoti jų pa-
saulėžiūrą. Ir pirmiausia, visa tai priklauso nuo to, ar
visi pedagogai turi tvirtą materialistinę pasaulėžiūrą ir
filosofinę kultūrą. /Iš paskutinį siūlymą norisi trumpai
reaguoti: jeigu jau turi tvirtą filosofinę kultūrą, tai savai-
me pripažinti, kad gali būti skirtingų nuomonių į materia-
listiškai konkrečiai neatsakomus klausimus. Kad gali bū-
ti ir išvadoje turi būti be fanatizmo priimta kitokia galvo-
sena, kitokia abejonė, kitoks kiekvieno žmogaus vys-
tymosi kelias. Bet pagrindinio filosofinio išsilavinimo ar
kultūros kaip tik ir stinga sovietiniame auklėjime. Red. /

Štai neseniai dvi mokytojos, išėję į pensiją, vadovau-
ja nelegaliems vienuolynams arba mokytojai važiuoja į
kitus rajonus klausyti Mišių. Tai kokia mūsų pasaulėžiū-
ra? - klausia susirinkusiųjų paskaitininkas. /Kaip jis ap-
sijuoktų laisvame pasaulyje, jeigu viešai tokį kaltinimą
paskelbtų! Red. /

Paliesime ir vienuolynų klausimą. Vienuolynų Lietu-
voje dabar daugiau negu jų buvo tada, kai jie buvo legalūs.
Kokia vienuolynų augimo priežastis? Pirmiausia, kad ne-
sugebame aprūpinti butais medicinos seserų ir darželių
auklėtojų, jos sudaro vienuolių daugumą. /Čia stebimės,
kad neatėjo labai lengvas sprendimas: duoti pirmenybę bu-
ti lietuviams, o ne kolonistams, skirti pinigų ne Mask-
vai, o Lietuvai ir užtekų naujų butų. Žinoma, negarantu-
jame, kad dėl to sumažėtų vienuolynų... Red. /

Permažai kreipiame dėmesio į vienišą žmogų darbo-
vietėje ir organizacijose. Jeigu 1982 m. paskelbti geru-
mo metais, tai reiškia, kad bažnyčia apėmė bendra huma-
nistinė apimtį, o mums dar toli iki to...

Politinių kalinių baudžiamoji stovykla Sibire, kurioje kenčia ir daugelis pabaltiečių

BALTIC AMERICAN FREEDOM LEAGUE

P.O. BOX 29657, LOS ANGELES, CALIFORNIA 90029

MEMORANDUM TO THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES

SUBJECT: Geneva Summit Conference between Presi-
dent Ronald Reagan and Premier Mikhail Gorbachev.

PURPOSE: To state issues of concern to the Baltic-
American Community with respect to the Geneva Summit
Conference and to propose appropriate points of dis-
cussion.

BACKGROUND: Over forty years ago, armed forces
of the Soviet Union, in collusion with the Nazi regime,
overran the independent Baltic Republics of Estonia, Lat-
via and Lithuania and forcibly incorporated them into
the Soviet Union.

Today, Baltic-Americans, together with all other
Balts, are gravely concerned about the continued existence,
under Soviet occupation, of Latvia, Lithuania and Estonia -
their peoples, languages and cultures. This concern
is based on, but not limited to, the following facts:

1. The Soviet policy of Russification and national ge-
nocide being carried out against the Baltic people. The
percentage of ethnic Lithuanians, Latvians and Estonians
is being reduced drastically by forced relocations and
colonization of Baltic territory by Russian immigrants and
Soviet troops;

2. Systematic elimination of Baltic languages and
ethnic traditions;

3. Establishment of Russian as the official language
in government, employment, schools and place names.
Continued Soviet colonial rule of the Baltic states will
destroy the national identities, culture and right to self
determination of the Baltic people.

PROPOSALS: Based on the fact that the question of
the Baltic States is an international problem and not an
internal Soviet matter, the agenda of the Geneva Summit
Conference shall include the following topics:

1. The withdrawal of Soviet military forces, police
and all other personnel, from the occupied Baltic Repub-
lics.

2. The transfer of responsibility for public order in
the Baltic Republics to the military forces and administra-
tion of the United Nations.

3. The holding of free and independent elections in
each of the Baltic States under the auspices of the United
Nations with all power transferred to the elected officials
representing the will of the people thus expressed.

Until free elections are held, the Soviet Union shall:

1) Cease the illegal conscription of Baltic nationals
into the armed forces of the Soviet Union. Concurrently, no
Balt shall be sent to fight on behalf of Soviet forces in
Afghanistan or anywhere else in the world in furtherance
of Soviet national interests.

2) Remove all offensive weapons and Soviet military
personnel from the territories of the Baltic Republics and
join in a joint American-Soviet declaration that the Baltic
Republics are a nuclear free zone.

3) Release all Baltic prisoners of conscience from
Soviet concentration camps, prisons, psychiatric hospitals
and detention centers. The names of certain known Bal-
tic prisoners of conscience are attached hereto as Exhibit
"A".

4) Disclaim its right to assert jurisdiction over na-
turalized American citizens of Baltic heritage and their
children.

5) Cease its systematic Russification of the Baltic
States.

PRANEŠA ŠALFASS:

1985 m. Š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių Plaukymo Pirmenybės

1985 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Plaukymo Pirmenybės įvyks 1985 m. lapkričio 23 d.,
Pape Recreation Centre, 953 Gerrard St. E. (kampus Pape ir Gerrard St.), Toronto, Ont.
Varžybas vykdė - Toronto Estų Sporto Klubas "KALEV".

Varžybų pradžia - 4:00 PM.

Registracija - apšilimas, nuo 3:00 PM.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių), Jaunių A
(15-17 m.), Jaunių ir mergaičių B (13-14 m.), Jaunių ir mergaičių C (11-12 m.) ir Jau-
nių bei mergaičių D (10 m. ir jaunesnių).

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Anžiaus klasifikacija nusta-
toma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

Dalyvių registracija iki 8. m. lapkričio 20 d., pas ŠALFASS-gos Plaukymo Komiteto
vadovą Stasį Kėkštą, 31 Brumell, Toronto, Ont. M6S 4G6. Telef. (416)-769-1068.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Smulkios informacijos pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą plau-
kikai dėl informacijų gali kreiptis į betkurį sporto klubą ar tiesiai į

Visi lietuvių sporto vienetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose
skaitlingai dalyvauti.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JALTOS AUKOS

/ tęsinys /

Užtruko laiko paruošti informaciją, kurios reikalavo Churchill'is ir paruošta Ismay pasiekė jį tik birželio mėn. kai jau dauguma koazokų buvo perduoti. Informacija tokiu būdu praktiškai buvo neberekšminga; be to, labai netiksli - tyčia ar netyčia tokia, ir Churchill'io sprendimo negalėjo pakeisti.

/iš pridėtų šioje knygoje susirašinėjimų tarp Karo Reikalams Kabineto ir pulkininkų matyti kartojimas, jog kazokai turi būti atiduoti Sovietams pagal Yaltos Susitarimus ir pabrėžiama, kad iš maršalo Tobuchino būtų reikalaujama gražinti tuo pačiu metu britų ir amerikiečių belaisvius/.

Šios knygos autorius, kaip ir kai kurie svarbūs išlikę liudininkai daro tokią galutinę /absurdiškai atrodo - čią / išvadą:

Geoffrey McDermott laiške rašo:

"...Mano nuomone, feldmaršalui Alexander buvo pasakyta, gal žodžiu kieno nors labai žymaus, kaip kad W. Churchill'io, pasirodė repatriacijai... ir atitinkamu momentu ją vykdyti. Tada tvarkingos Kabineto įstaigos paprašė raštininko patvirtinimo iš Užsienio Reikalų įstaigų; net ir iš tokio menkesnio rango kariškio, kokių būvau aš tuo metu, raštininkas būtų buvęs naudingas".

Toliau autorius rašo, kad nei Užsienio Reikalų įstaiga, nei Karo Reikalams įstaiga, nei Jungtinis Viršinių Štabas nebuvo pasiuntęs Alexander, lui jokių taisyklių dėl kazokų perdavimo. Tad lieka tik viena galimybė - Ministras Pirmininko rolė. Susidūręs su tuo klausimu anksčiau, Churchill'is buvo nekantriai brūkstelėjęs: "Mes turime jais visais atsikratyti, kai tik bus proga..."

Nėra įrodymų, kad Churchill'is buvo painformuotas, jog tarpe kazokų buvo ir didelis skaičius baltųjų emigrantų Austrijoje. Atrodo negalimu dalyku, kad jis sąmoningai būtų sutikęs gražinti žmones, kurių tikslams jis anksčiau taip šiltai buvo pritaręs. Galų gale, jau 1921 m. jis tvirtai pabrėžė, kad: "Joks lojalus baltasis rusas neprivalo būti gražintas į Rusiją prieš savo norą".

Kai kurių šios operacijos vykdytojų ypatingas skubėjimas ir stengimasis dar nėra galutiniai išaiškinti. Ir brigadierius gen. Staff /5-tojo Korpuso/, išsiuntęs galutinį įsakymą, knygos autoriaus apklausinėjamas, atsakė, kad nieko nebeatsimena apie kazokų gražinimą.

MASINĖS REPATRIACIJOS ITALIJOJE, VOKIETIJOJE

IR NORVEGIJOJE

Prieš britus ir amerikiečius ilgai kovojo Italijoje vadinama 162-oji turkomanų divizija, sudaryta iš Kaukazo vyrų ir turkų, buvusių toliau į rytus. Rekrutais buvo paimiti arba išėję iš karo belaisvių stovyklos, arba atbėgę į vakarus iš Stalingrado.

Apmokyti Silezijoje Neuhammere. Sudaryta iš jų divizija buvo pasiūta į Italijos frontą 1944 m. vasarą. Po nesėkmių pradžioje, jie vėliau pasirodė atkaklius kovotojai keistame kare, kur kalmukai iš Centrinės Azijos stepių atsidūrė kovose prieš Amerikos japonų kilmės karius.

Dalis divizijos vyrų noroms ar nenoroms pakliuvo į Alijantų rankas. 1944 m. bėgė dauguma tokių belaisvių buvo išsiųsti į Egiptą ir po to pergabenti į Rusiją pro Vidurinius Rytus. 1945 m. pavasarį buvo įmanoma jau gabenti tiesesniu keliu per Dardanelus ir Juodąją jūrą. Kovo 22 d. 1.657 buvusių turkomanų karių atvyko į Taranto, kad iš čia būtų nugabenti į Odesą.

Taranto buvo didelė stovykla suimtiems arba išvaduotiems iš nacių Sovietų piliečiams. Jį administravo gen. Sudakov'o repatriacinė komisija. Atvykusiems vyrams buvo išduota britų kovos apranga, palapinės, parūpintas maistas ir palikta daugiau ar mažiau patiems tvarkytis. Čia jie suimprovizavo savo teatrą, kur buvo galima matyti puikiai atliekamus tradicinius kirgizų vaidinimus, kalniečių šokius ir išgirsti ossetų chorulus.

Britų laivas "Arawa" laukė stovyklautojų, ir dabar į jį lipo linguojančiomis platformomis vyrai. Juos stebėjo nuo denio Sovietų Repatriacinės Komisijos majoras Gramasov'as ir kapitonas Denis Hills, Britų palydos atsakingas karininkas.

D. Hills prisimena, kad jie gana noriai lipo į laivą, nors vienu metu buvo kažkokia surutė, bet pranešta, kad pasitaikė girtas vyras.

Laivas pajudėjo ir praplaukus Egėjaus jūrą ir Dardanelus, pradėjo rodytis nerimo ženklai vyrų tarpe. Keletas jų priėjo prie rusiškai mokačio kapitono Hills ir susirūpinę klausinėjo, kas vyksta, ir kaip juos priims, ir daugelyje atveju tvirtino, kad jie buvo prisidėję prie anti-nacių partizanų. Triukšmo nekėlė ir atrodė, kad su rytiškiu fatalizmu buvo pasiruošę priimti kas likimo bebūtų jiems skirta. Didelis jų procentas buvo labai primityvūs ir beraščiai. Kapitonas Hills juos apramino, pats tikėdamas, kad jie rūpinasi be pagrindo: visa, ką jis skaitė ar girdėjo paskutiniams 4-riais metais rodė jam, kad Sovietų Rusija yra valdoma žmonių, atsidavusių tironijos panaikinimui ir įvedimui Keturių Laisvės Principų.

Artėjant prie Odessos, kpt. Hills vaizdavosi sau jų spalvingą sutikimą. Bet - tamė panurusiame prieplaukos krante juos pasitiko tik tyla ir abejingumas. Dvi dienas niekas nepajudėjo iš laivo. Sovietiškąjį sutikimo komitetą sudarė tik juos lydintis į uostą ginkluotas laivas. Trečią dieną buvo pradėtas išlaipinimas. Maj. Gramasov'as atžymėjo sąrašė kiekvieną išlipantį. Prieplaukoje jie buvo išrikiuoti ir išvesti. Nusibodus būti laive, kpt. Denis Hills gavo pažymėjimą ir išėjęs vaikštinėjo po apleistą uostą.

Aiškėję jis pamatė savo keleivius surikiuotus po milžinišku Stalino plakatu, besiklausančius komunistų partijos oratoriaus ilgos sveikinimo kalbos ir pamokslų. Po to juos išvedė. Iš stovinjančių pašaliečių, besitikinčių gauti tabako, kpt. Hills sužinojo, kad turkomanai vedami į specialią koncentracijos stovyklą, tuoj pat už miesto.

"Arawa" grįžo į vakarus su išlaisvintų prancūzų keleiviais, nes plaukė beveik per visą Viduržemio jūrą ir surinkdami prancūzus, gabeną juos namo į Marseilles.

Atvykus rado 1.950 rusų iš gretimos stovyklos, kurie buvo paimiti laivan ir "Arawa" vėl plaukė Rytų kryptimi. Kpt. Hills turėjo sugrįžti sausuma į Tarantą ir Odes

son nebegrįžo. Visa ta kelionė jam paliko labai naują ir neraminantį įspūdį. Baltasis rusas vertėjas, kuris kelionėje laive juos lydėjo, buvo Sovietų pagrobtas Odesoje ir niekas jo po to nebeatė. Italijoje jis buvo gyvenęs nuo pat savo vaikystės...

Minimos turkomanų 162-sios divizijos vyrai, atgabenti traukiniu į Tarantą ir vėliau plukdomi Odesson taip pat "Arawa" laivu, keliavo su nuotykiams. Prieš plaukiant, vienas mullah susidegino gyvas, protestuodamas prieš repatriaciją, kelios dešimtys vyrų nusiskandino Juodojoje jūroje, atsisakydami kentėti jų laukiančiose vergų stovyklose.

Daugeliui ir tai nepavyko, nes buvo saugojami. Vienas Azarbedžano gydytojas, kuriam nepavyko nusiskandinti, atsidūrė Arktikos stovykloje Vorkutoje. Dauguma iš tos grupės buvo išsiųsti gal pavojingiausiai ir sunkiausiai darbu - išvalyti apsemtas anglių kasyklas Donetse.

Apie tai kpt. Hills sužinojo iš 1948-49 m. sugrįžusių vokiečių belaisvių, kuriuos apklausinėti jam buvo pavesta. Visi turkomanai gavo 20-ties metų bausmę.

Dar kiti, nors ir repatriuoti, niekada nepasiekė Vorkutos ar Donetso. 1945 m. rudenį kpt. Hills buvo įpareigotas lydėti grupę turkomanų ir kitus rusus, kurie buvo sugražinami iš karinių ligoninių Udine, šiaurinėje Italijoje. Ligoninė buvo "labai liūdna vieta", dauguma joje kentėjo nuo baisių žaizdų, gautų užlipus ant minų. Dauguma buvo netekę rankų ir kojų, daugelis dar sirgo ir džiova bei vėžiu, išduodami nepakenčiamą kvapą. Buvo tariamasi su Sovietais dėl šių žmonių repatriacijos. Sovietai reikalavo, kad visas ligininės įrengimas irgi būtų jiems perduotas tuo pačiu metu, bet britai tvirtai laikėsi ir atidavė tik tai pacientus.

Trukomanams buvo leista pasirinkti grįžti ar ne; matyt galvodami, kad geriausia bus slaugomi namuose, sutiko grįžti. Ligininės traukinio vagonuose jie keliavo į Sovietų zoną Austrijoje. Išvengdami įprasto Sovietų bandymo pavogti garvežį Semmeringe, kpt. Hills ir jo lydimieji galų gale atvyko prie Vengrijos sienos. Čia jie visi turėjo laukti 24 valandas, dejuojant liginiams mediniuose vagonuose.

Galų gale pasirodė Sovietų karininkas ir pranešė, kad liginiai nebus iškeliami iš vagonų, kol kpt. Hills nepasirašys dokumento, kad britai labai blogai prižiūrėjo sužeistuosius ir segančius. Kpt. Hills juokėsi jam tiesiai į veidą nurodydamas, kad bet koks nežmoniškumas įvyksta dabar, nes Sovietai atidėjo liginų iškrovimą. Paskui jis nustebino. Viešai pasmerkęs ideologiją, kuri naudojo tokius apgaudinėjimus, žiaurius ir kartu atsilikusiai vaikškus, jis pasirašė inkriminuojantį dokumentą. Keliavojai, dauguma jų bejėgiai bekojai ir berankiai, klejuojantys nuo skausmo, buvo sumesti į vežimus, arklų traukiamus. Paskutinis vaizdas, kurį matė kpt. Hills buvo sukrauti kūnai tų varganų žmonių, trys ar keturi vienas ant kito, tempiami arklų į kalną. Aukos nacional-socializmo ir Vieno Krašto "socializmo" ideologijų grumtynėse. /bus daugiau/

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIŲ PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR HUMORO IR IŠMINTIES!

DALYKAI, KURIŲ NEVERTA KLAUSINĖTI ATVYKĖLIŲ IŠ LIETUVOS

RAUDONOSIOS ARMIJOS VEIDAS BĖ GRIMO

/tęsinys/

10.

Narkomanijos paplitimas neatrodo tačiau A. Cockburn'ui pavojum, grėšiančiu SSSR kariuomenei. Jis jį įžvelgia kitur, pačioje kariuomenės struktūroje. Karinės tarnybos nepatrauklume tarybiniam žmogui. Jis rašo:

"Vakarų pasaulio kraštuose, ar ten būtų privaloma karo tarnyba ar ne, kariuomenė remiasi profesionalų korpusu, kurį sudaro ne karininkai, bet liktiniai puskarininkai ir viršijos. Kai vien trečdalis atlikusių prievolę pasirenka liktinę tarnybą, amerikiečių kariuomenėje pajuntama, kad verta susirūpinti. Bet jų kariuomenės problemos menkutes, palyginus su Sovietų Sąjungos rūpesčiais. Ten karinė tarnyba taip sunki, kad apskaičiuojama, jog apytikriai tik vienas procentas užsirašo liktiniais po dviejų prievolės metų, nežiūrint svarbių lengvatų, kurias jiems siūlo pinigais ir kita forma.

Sovietų Sąjungoje esama liktinių profesionalų, puskarininkų, bet jų nedaug, ir jie specializuojasi pagal savo kilmę ir paskyrimo vietą. Dažniausiai tai kilę iš Vakarų Ukrainos žmonės, nes ten muzikai palankiai žiūri į kario pašaukimą. Juos vadina paniekiamai "Makaronikais" dėl jų seržantinių juostelių ant rankovių formos. Atrodo, kad joks kareivis nelaiko jų sektiniais pavyzdžiais. Vienas emigrantas paaiškina: "Maždaug 75% puskarininkų yra ukrainiečių kilmės. Jie tampa liktiniais, atlikę prievolę. Tai bjaurūs padarai, kurių kareiviai nekenčia ir bijosi". Paklauskime kito liudininko, buvusio priešlėktuvinėje apsaugoje:

"Jie nuolatos traukiasi po sandėlius ir autovežimius depus, tykodami ką pasiglemžti, kad smagiai gyventų".

Tasai profesionalių karininkų, išskyrus šią nekenčiamą ir specializuotą mažumą, trūkumas reiškia, kad vadovavimas sovietų kariuomenėje yra skirtingas negu potencialius jų priešus vakariečius.

Šiaip hierarchinė struktūra, pasak Cockburn'o esanti panaši į vakarietišką kariuomenės sąrangą. Bet praktikoje esama skirtumo. Ją yra aprašęs Kyril Podrabinek, kurio peryvenimų aprašymai yra prasmukę slaptai į Vakarų Vokietiją ir išleisti pavadinimu "Nelaimingieji":

"Kareivinėse egzistuoja griežta hierarchija pagal iš-tarnautą laiką ir pašaukimo datą. Naujokai, kurie tik pirmus tarnybos metus atlieka, neturi absoliučiai jokių teisių. Tų, kurie vos įžengę į antruosius - dalia panaši. Bet esama tarpinių pakopų.

Užbaigę pirmuosius šešis mėnesius, "jaunikliai" 1985. XI.7

tampa "žuvimis", nors "žuvys" neturi jokios galios ant "pirmokų". Tačiau "žuvis" yra išigijus vyresniškumo /"seniority"/ ir jai tenka rečiau blizginti "boso" batus ar šluoti kareivinių rajoną. Po metų "žuvis" tampa "kandidatu". Jis nėra jokių kandidatų į kokias nors pareigas, bet kandidatų į "bosus". Kandidato pareigos yra išimtinai tramdomosios prigimties. Tai policininko darbas. Jie engia jaunikius ir "žuvims", pirmųjų metų eilinius, kad tie nemėgintų šiaušti. Visuomenėje, tai tvarkos saugotojai. Dar po šešeto mėnesių kandidatai tampa "bosais", atsi-eit, vyresniaisiais, gretinėle. Tradicija reikalauja, kad "bosas" išsėtųsi. Jei jie ima ūdyt jaunikius, tai persistengdami, ar vedini asmeniškos aistros engti, o ne todėl, kad jiems reikėtų palaikyti tvarką, kaip kad /"kir-viams"/ kandidatams. Lieka, pagaliau, aukščiausia pakopa - būti "seneliu". "Seneliais" yra demobilizuoti kareiviai, kurie lūkurioja grįžti namo."

Nors maisto porcija ir taip sumažėjusi, ja dalinamasi nelygiai tarp "seno vaiko", kaip kad kartais vadina vyresnius, ir "mėmių" /skystablauzdžių/. Pirmieji pasiglemžia visada didesnį kąsnį. K. Podrabinek šitaip aprašo vakarieniškas scenas:

"Mėmė" nedrįsta nieko pasimti, ar tai būtų duona, sviestas, cukrus ar žuvies gabalas tol, kol vyresnieji nebus apsitarnavę save. Tada jaunikiams puola ant likučių. Vietos prie stalo yra griežtai nustatytos ir kiekviena jų atitinka sėdinčiojo socialinį rangą, o jį apsprendžia jėga, suktumas, patalkūniškumas arba charakterio niekšškumas.

Pamažėli jaunikiams /"šlapumas"/ ima pažinti kitus, nerašytus kareivinių įstatymus. Visuomenėje tai reiškia vilkti ant sprando "seno vaiko" našą. Valyti uniformas, patalpas, išvietes. Kartais vyresnieji atima ir niekingą jų algą arba maisto porciją. Pasitaiko netgi, kad jiems tenka atlikti bausmes, kurias "bosai" gavo iš karininkų.

Sovietų kareivis dažnai ir reguliariai šviečiamas politiniai. Oficialiai dienotvarkė pramato 3 valandas politinio auklėjimo pamokų pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Tie indokrinacijos seansai /politgramata/ nėra kareiviams jokia kančia, nes jie pertraukia pratimų rutiną, ir tai proga atsipūsti. Abejotina tačiau, ar jie pasitarnauja kareivių bei jūrininkų dorovingumo ugdymui.

Paaikšinęs, kad sovietinius kovos dalinius sudaro beveik išimtinai slavų kilmės žmonės /80%/, A. Cockburn skiria kiek erdvės pavaizduoti Raudonojoje Armijoje egzistuojančią rasinę nepakantą. Jis rašo:

"Statybiniai daliniai, kuriuose atlieka karinę prievolę ne slavų kilmės naujokai, sudaro stambią sovietinių karinių pajėgų proporciją. Įskaitant geležinkelio linijas, jų skaičius siekia maždaug 920.000 vyrų. Vidinė jų sąranga toji pati, kaip kovos daliniuose - kuopos, batalionai ir t.t. Bet jie nevaidina karinio vaidmens kaip tokiu. Čia jis cituoja tokį pavyzdį: "Daugelis vaikinių gauna į rankas ginklą tik tą dieną, kai jie atlieka karinę priesaiką. Pagal tradiciją, ceremonija reikalauja, kad naujokas laikytų rankose šautuvą. Bet "stroibatuose" dažnai šautuvą pakeičia medinė kopija". Nežiūrint to, "stroibatai" vaidina svarbų vaidmenį sovietinėje ekonomijoje. Jie, pavyzdžiui, pastaė A kademgorodok'ą /"Mokslų Miestą"/ prie Novosibirsko. Taip pat Šeremetjevo aerodroma prie Maskvos.

Nedrasaus būdo inžinierius A leksiej, kilęs iš Lvo-vo, prisimena su liūdnu šypsniu, kaip jis kažkada buvo prašęsis skiriamas į statybininkų dalinį:

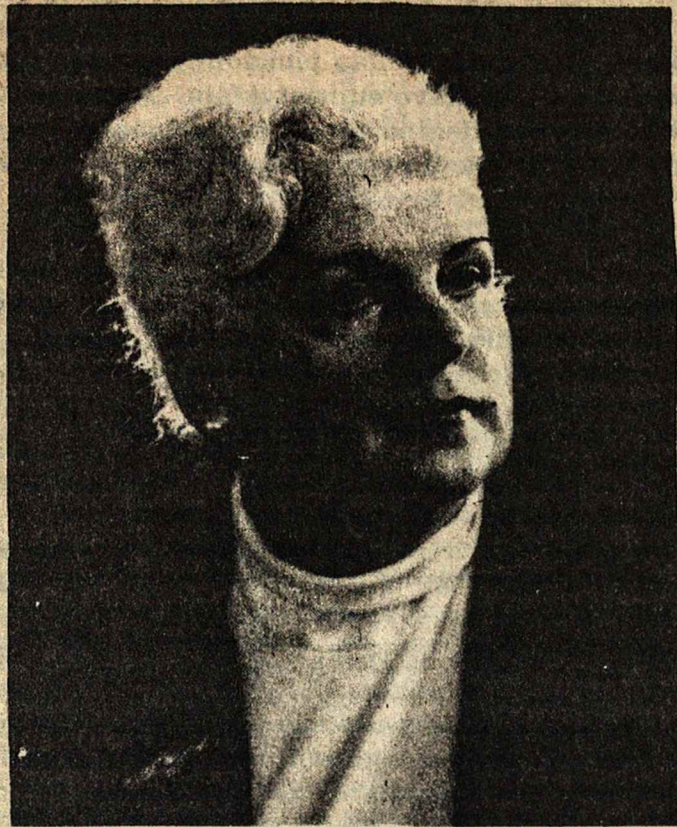
"Kuopoje buvo apie 100 vyrų, daugiausia musulmonų-uzbekų, kirgizų, tadžikų, kazachų, totorių. Kiti - baptistai, atsisakę nešioti šautuvą dėl religinių įsitikinimų, Volgos vokiečiai, keletas žydų ir aš. Daugumas musulmonų mokėjo truputį rusiškai, bet du iš jų baigė dviejų metų apmokymą nieko nepramokę, išskyrus kelis keiksmažodžius Man pradžioje buvo gaila azijatų, nes juos karininkai visai taip ūdė. Pavyzdžiui, mes gaudavome daug kiaulienos ir jie juos vertė ją valgyti, nors jiems tai draudžia jų religija. Bet po kiek laiko aš lioviausi jų galėjęsis, nes tai buvo grubūs, nepakenčiami žmonės - vagiškai ir mušeikos".

Rasizmas yra tapęs neišraunamu vyrų tarpe. Sovietiniai kareiviai naudojosi turtingu ir įvairiu žodynu, žėidindami vieni kitus.

"Mes nuo pat pradžios laikėme save, baltaveidžius, pranašesniais ir labiau privileijuotais už "čurkas" /"skiedras"/ iš vidurinės Azijos. Jau pats žodis /"čurka"/ daug pasako. Todėl, kai tik yra kokios nesmagios liubos, kaip pav., valyti išvietes, rusai siunčia tenai kazachą. Visur tas pat. Valgykloje, prie stalo, rusai pasitarnauja patys pirmieji, o kazachai ar uzbekai patys paskutiniai. Tas pat su nakvyne. Kazachams ir uzbekams visada atitenka patys nedėkingiausi užkampiai. Tuo metu, kai aš darbavau su atsuktuvu rankoj, tipas iš Vidurio Azijos plušosi su šūpele".

/ bus daugiau /

3psi.

Muz. GIEDRA GUDAUSKIENĖ

DREAMS OF LOVE. Songs for Coloratura. Giedra Gudauskas. Contents: Little Blossom - Apyinėlis; the Swallow - Oi, Tu Kregždute; Song Without Words - Meilės Sapnas; Golden Amber - Gintarėlis.

Dedicated to Coloratura Soprano Gina Čapkauskienė. Highland - Etling Publishing, Long Beach, California. 20 pg.

Vienintelė, turbūt, išėivijoje lietuvė, kompozitorė - Giedra Nasvytytė-Gudauskienė pasirodo su savo naujais kompozicijomis leidinyje "Dreams of Love".

Šiame gaidų rinkinyje yra 4 dainos, patiekta tekstas lietuvių ir anglų kalbose. "Apyinėlio" tekstą paruošė Forman Brown, harmonizavo G. Gudauskienė; "Oi tu, Kregždute" - tekstą paruošė R. Daukas. Lietuvių liaudies daina. Harmonizuota G. Gudauskienė. Kiti du kūriniai - "Meilės Sapnas" (be žodžių) ir "Gintarėlis" - L. Andriekaus žodžiai, angliškai tekstą pritaikė V. Gedgaudas, originalios G. Gudauskienės kompozicijos.

Mūsų dainininkės ir dainininkai dažnai nusiskundžia kad jų balsams trūksta naujų kompozicijų. Tad šis leidinys labai reikalingas ir laukiamas.

Leidinyje yra atspausdinta ir išpūdinga kompozitorės G. Gudauskienės biografija. Pridėta ir sol. Ginos Čapkauskienės charakteristika.

GEDRA GUDAUSKIENĖ Ypačingai mėgo improvizuoti. Pas savo dėdę, žinomą kompozitorių prof. K.V.Banaitį gavo pirmuosius kompozicijos pagrindus. Ji mėgo dainuoti ir studijavo dainavimą privačiai /nes nacių okupacinė valdžia buvo uždariusi Lietuvos visas aukštesniasias švietimo institucijas/, vėliau pas žinomą pedagogę

Būdam vos 7 m. amžiaus, jau pradėjo groti pianinu ir improvizuoti.

Vokietijoje.

Studijuodama Roosevelt'o Universitete kompoziciją tęsė, kaip šalutines studijas ir balso lavinimą bei dainavimo literatūrą.

Čia ji dainavo solo su simfoniniu Universiteto vienetu. Gerai pažindama balso techniką, ėmėsi komponuoti dainas. Ji sukūrė daugiau kaip 50. Iš jų 20 yra įrašyti į plokšteles ir 17 atspausdinti. Jos buvo dainuojamos koncertuose Australijoje, Kanadoje, Europoje, P. Amerikoje ir JAV, įskaitant Carnegie Recital Hall ir New Yorke.

Roosevelt'o Universitete Chicagoje gavo Bakaluro laipsnį muzikoje ir dar baigė Los Angeles University of California. Priklauso amerikiečių kompozitorių sąjungai.

Iki dabr yra sukūrusi daugiau kaip 70 vokaliųjų ir instrumentaliųjų kompozicijų, kurios buvo atliekamos daugelyje pasaulio miestų. Los Angeles Universiteto Moterų Choro Draugija savo repertuaran įtraukė jos specialiai paruoštą lietuvių dainų melodijų pluoštą, ir kiti choriniai kūriniai buvo atliekami festivaliuose Australijoje ir Chicagoje.

Jos sukurtos dainos ir kompozicijos pianinui buvo atliekamos Chicagoje, Santa Monica ir 1985 m. įvyko jos kūrinių pianinui koncertas Chicagoje.

Komp. Giedra Gudauskienė už savo kūrinių LOS ANGELES SKETCHES orkestrui, keturiose dalyse - Olvera Street, China Town, Lithuanian Church on St. George Street, ir Hollywood - gavo specialų garbės žymenį. Šie skečiai buvo grojami minint 200 metų sukaktį Brentwood Simfoninio Orkestro.

Akademiniuose sluosniuose jos įvairios kompozicijos buvo pristatytos Roosevelt ir DePaul Universitetuose Chicagoje, A&M Universitete Texas, John Carroll Universitete Clevelande, Bostono Universitete, Whittier College, Loyola-Marymount U-tete, P. Californijos ir Los Angeles universitetuose.

DREAMS OF LOVE

Giedra Gudauskas

CONTENTS

Little Blossom - Apyinėlis	4
The Swallow - Oi, Tu Kregždute	8
Song Without Words - Meilės Sapnas	14
Golden Amber - Gintarėlis	16

Dedicated to Coloratura Soprano Gina Čapkauskienė

SONGS FOR COLORATURA

Highland/Etling Publishing

1344 Newport Ave., Long Beach, CA 90804

Jos pavardė figūruoja tytojai Californijos Universitete Los Angeles

Reikia džiaugtis, kad muz. Giedra Gudauskienė turi galimybę išleisti savo kūrinių prastu keliu yra labai brangus, o pirkėjų ne tiek jau

TAVERNOS ORATORIUS

Michel TREMBLAY

/Ištrauka iš romano: "Toji storulė kaimynė yra nėščia"/

- Kodėl, sakykit man, mes visi tėsėm "NE", balsuodami plebiscite, aną savaitę? Ką? Ar mes, vyrai, zuikia dūšiai? Ne, netiesa! Tai netiesa! Užtat, kad mes neturim jokio noro nusprogti kare, kuris mums nieko nereiškia.

Pustuzinis vyrų buvo susibūrę kaip kad kiekvieno šeštadienio popietę aplink Gabrielių - darbininkų, pensininkų, prasigėrėlių - atėjusių užbaigt dienelės smuklėn ir žinančių, kad jiems bus proga išklausti to, ką jie tarpusavyje vadino "Gabrielio pamokslu"; tos neišvengiamos politinės prakalbos, kurią storulės vyras pradėdavo po aštunto ar devinto bokalo, ir kuri užsitęsėdavo kartais iki vėlaus vakaro, jei oratorius buvo formoj, o auditorija atydi. Gabrielius buvo išgijęs visų smuklės klientų pagarbą ir prielankumą dėka tų kalbų, visad naivių, bet puikiai išreiškiančių didžiulias idėjų sąvartas, kurios purtė kvebekiečius tais netikrumos, dvejojimo ir savęs klausinėjimo metais. Nors jis to nežinojo jo įtaka ėmė darytis reikšminga, nes žmonės ėmė lūkuruoti sužinot, ką jis galvoja prieš pasisakydami patys tuo ar kitu socialiniu ar politiniu klausimu. Daliai jis buvo atsakingas už tai, kad jo kvartalo žmonės trenkė griežtą "Ne" Mackenzie King'ui plebiscito metu. "Jei Kanada nori ramstyt pečias, Angeliją", tai jos reikalingas! Bet ašen neturiu jokio noro eiti škersti žmonių ir barstyti savo kūno dalių dėl krašto, kuris niekad nieko geroman nepadarė".

Vyrai plojo. Tik Willy Ouelette, vis tebesėdėdamas priešais draugą, spoksojo užsisvajojęs. "Tu nesutinki, ką, Williau?" Atrodė, kad Willy Ouelette snaudžia ant kėdės, suslėgęs tarp plaštakų savo tampomą dėžę/akordeoną/. Jis nesusigaudė, oi ne, toli gražu, savo mintyse, bet jį ėmė kažkokia graužastis. "Man tik atrodo", jis perbraukė rankove burną, ant kurios buvo likę alaus putelės, "man tik atrodo, kad gaila Prancūzijelės visame tame. Reikia, man atrodo, gelbėt Prancūzijelę... žemę tėvynelę... Savo šaknis".

Gabrielius stojosi pieštu, įsireždamas priešais Willy Ouelette, kuris atšoko sandūroj. "Prancūzija? Ar tą 4 psl.

Prancūziją, kuri mus paliko vienus? Tą Prancūziją, kuri mus pardavė... Gelbėt Prancūziją, kad ji toliau šiktų mums ant galvų, tyčiotųsi iš mūsų akcento, drėbdama dergalą tiesiai į veidą?"

Nesizīnodamas kodėl, Willy Ouelette ryžosi atremti Gabrieliu. Gal todėl, kad neapsijuoktų, o gal todėl, kad kažkur jo dūšios vidū dar tebeplėveno nedrausmė mažytė lelijaziedė vėliavėlė: "Ma rodos, kad patsai perdedi, Gabrieliu! Ar tai dėlei to, kad Prancūzija mus apleidė prieš keletą šimtmečių, kad mums reiktų leisti jai nugeibt nacių rankose?"

- "Bet taip pat nėra jokio pagrindo, kad mes eitume už ją žūt... Aš, aš neturiu jokio nori mirti už Prancūziją, Dar mažiau, žūt už Kanadą, o žinai, ką, aš dar mažiau linkęs mirt už Angliją. Žodžiu, sakyk man, na, sakyk man, ko man ten lįsti. kaip tu įsivaizduoji save patį, kariaujančią darauge su angliais, paskui krūvoj su prancūzais prieš tą keturkampinių kaušų vokiečių genę, tų vokiečių, kuriė tau nieko blogo nepadarė?"

- Vokiečiai, jei tik jiems leisi, viską užgrobs, ateis net ir šičionai, paskui pavėrs mus bedieviais bei pagonimis.

- Tai, žinai pats, netiesa! Visų pirma popiežius Romoje, jis į kurią pusę palinkęs? Na, sakyk! A ha! Žinai, kad jis Mussolinio pusėj... Ir to Hitlerio.

- Gabrieliu, neaiškink man, kad pats irgi esi Mussolinio ir dar Hitlerio pusėj! - Na jau, na jau, aš tau to nesakiau... aš ne su jais... aš ne fašistas!...

Gabrielius slydo žemė iš po kojų, jis tai jautė, bet jis nesumanė kaip atstatyti padėtį. Tenka pripažint, kad tai buvo pirmas kartas, kad kas nors išdrįso spyriuotis prieš jį. Jis trinktelėjo kumštį į stalą, tuo žestu, kuris paprastai būdavo paveikus ir lemiamas, bet šiuo atveju, kelsta, jis liko be atgarsio.

- Aš nelinkęs eit žūt be prasmės už kraštus, kurie šai posį iš manęs nuo dievai žino kada, nuo amžių.

- Galbūt geriau, Gabrieliu, mirti beprasmiškai kaip vyru, negu būti laikomu "peasoup" iki gyvenimo pabaigos...

Gabrielius stabtelėjo mimūčiukel, pirmą kartą nuo ginčo pradžios. Willy Ouelette tuo pasinaudojo, kad savo ruožtu, pakeltų balsą:

- Mus vėl palaikys prakeiktais zuikladūšiais, žinai?.. Tai tikras reikalas, je! Ar pats misliji, kad Kanada taip ir pamans, jog mes nenorim kariaut todėl, kad mūsų tai neliečia? Elk jau, eik! Mes, Quebec'o provincijoje buvom vieni vieni, kurie balsavom "prieš". Visos kitos provincijos balsavo "už", išskyrus mus. Vadinasi, joms velniškai puiki proga dar kartą šaipyti iš mūsų, ar ne? Jau anks mus kaltina, kad mes prigaminę vaikų tik tam, kad nereiktų eiti į karą, nes šeimos galvos kol kas dar neprivalo... Ir štai, atsitik man taip, kad mes urmu atsisakom priimti įstatymą, kuris verčia sveikus vyrus keliaut muštis už Angliją.

- Jie buvo mums pažadėję, jog niekad nevers mūsų eit muštis už Angliją. O, žinoma, žinoma, jie šneka dabar ką kitą, bet ką tu padarysi, juk jie valdžia, juk jie viską tvaiko. Vadinasi, kadangi mes esam vieni vieni balsavę "prieš", vis vien mums reiks eit muštis. Vis vien.

Gabrielius staiga sėstelėjo. Rolės nei iš šio, nei iš to pasikeitė. Ouelette visai nenorėjo užkimšt Gabrieliu srėbtuvės, tie argumentai išniro šimts žino iš kur, neįšiekant, nesirošiant, ir staiga jis tapo diskusijos laimėtoju priešais nebeatpažįstamą Gabrieliu, kuris, rodės, pasines eit ataturpas, pasiduo, sprukti. Šlogi tylą užgulė smuklę. Gabrielius pakėlė paskutinį bokalą ir išmaukė vienu ypu.

O galutinis, pribaiigiantis klausimas atėjo iš padavėjo Tit-Paul Boudreau lūpu: "Gabrieliu, ar nebūsi man sakęs, kad tavo žmona laukiasi vaiko?"

Gabrielius ištyso vienu šuoliu, ir iš jo burnos pasipylė sujudinti, perkreipti, sužaloti, aplūžę, kimūs žodžiai. Maldaujantys žodžiai: "Aš neužtaisiau žmonos tam, kad neičia į karą. Negavokit taip, maldauju jus. Aš padariau ją nėščią, nes ją myliu... nes ji, be to, norėjo kito vaiko..."

Akivaizdžiai pajutęs, kad klausytojai juo netiki, Gabrielius šoko trauktis atgal ir paspruko, tarsį primuštas šunelis. Nelaimingiausiu, labiausiai sumišusiu žmogum visoj toj istorijoje liko Willy Ouelette, kuris nenorom pažemino didžiausią kvartalo smuklės oratorių, naująjį savo draugą ir pasėjo abejonę, tą skaudulį, tą nepagydomą tvinkulį brolių širdyse.

Vertė V.A.J.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Ją cinkavimo procesą, kuris beveik dvigubai padidina metalo įrengimų ir konstrukcijų atsparumą rūdims. Šis procesas jau pradėdamas taikyti R. Vokietijos įmonėse. Dabar Vilniaus Institutas bendrai dirba su 12-kos valstybių mokslinėmis įstaigomis, kurios šiuo metu dirba prie 18-kos projektų.

• Šešias fotografijas ir straipsnį apie jų autoriaus A. Macijausko meninių nuotraukų kūrybą išspausdino "Camera International" žurnalas š. m. 3 nr. Žurnalą leidžia tarptautinė Fotogalerija, kurios centrai randasi Amsterdame, Paryžiuje ir Milane.

• Dr. Irena Aleksaitė išvyko į Čekoslovakiją, gavusi pakvietimą vieniems metams dėstyti teatro estetikos kursą Bratislavos Aukštojoje Muzikos Mokykloje.

Kelerius metus tokį kursą čia dėstė Jonas Bruveris, irgi vilnietis.

• Panevėžio specializuoti ūkiai skelbiasi, kad išaugino gerą cukrinių runkelių derlių. Kasdien iš 17-kos specializuotų ūkių į Panevėžio cukraus fabriką pristatoma apie 3 tūkstančiai tonų cukrinių runkelių.

• Minint poeto vyskupo Antano Baranausko 150 m. gimimo metines, prie jo klėtelės Anykščiuose pastatytas paminklas. Jį sukūrė skulptorius Arūnas Kynas.

Jo klėtelė yra taip pat saugojama, kaip istorinis poeto palikimas.

NAUDOJASI VILNIEČIŲ IŠRADIMU

Mokslų Akademijos Chemijos ir Cheminės Technologijos Institutas pritaikė nau-

ANTKAPIŲ PAMINKLAI - KOLCHOZŲ TVARTAMS

Gal niekur pasaulyje nerasime tokios valstybės, kaip Rusija, kuri visais laikais pasižymėjo nepaprastais žiaurumais. Įvykęs 1917 m. komunistinis revoliucinis perversmas tepakeitė tik jos pavadinimą į Socialistinę Tarybų Sąjungą, bet žiaurumų dar neišgyvendino ir liko tokia pati, kaip buvo carų Ivano Žiauriojo ar Nikolajaus laikais. Režimo žiaurumas teko pergventi ir Lietuvai, kada 1795 m. po Lenkijos-Lietuvos jungtinės valstybės padalinimo, Lietuva pateko Rusijos valdžiai. Caro Nikolajaus naujos santvarkos įvedimas pareikalavo daugybę aukų, o nepaklusę buvo areštuojami ir išblaškomi po plačią Rusiją. Lietuvoje ir Lenkijoje kilo gyventojų nepasitenkinimas ir daugelyje vietovių atviras pasipriešinimas. Valstiečiai buvo raginami neiti į rusų kariuomenę, nemokėti valdžios reikalavimų mokesčių, ir t. t. Okupacinė caro valdžia griebsi dar griežtesnių priemonių: policija pradėjo gaudyti jaunos vyrus ir juos prievarta įjungti į karinius dalinius. A n a i s laikais Rusijoje ir kituose kraštuose buvo tokia mada, kad jaunuolius prievarta įjungdavo į kariškus dalinius ir dažniausiai juos laikydavo kariuomenėje iki gyvos galvos. Tokie kareiviai buvo vadinami rekrūtais. Iš jų sudaryti pulkai būdavo paskirstomi po apylinkes, ir gyventojai privalėjo juos maitinti. Todėl kiekvienas jaunuolis visokiais būdais stengdavosi nepakliūti į rekrūtus.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albabel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;
JONUI R.: 337-8637

KAS MIRŠTA? (Triptikas) I. Žmogus

Kas miršta? Ar žmogus? Ne jis. Ne, ne! Jis į gyvenimą, į šviesą žengia. Ir visa vysta tolimam sapne. Ir visa gimsta kitoje padangėje.

Kas miršta? Visa. Jo dienų vargai. Ir jo našta sunki, ir skausmas didis. Palauk, palauk... Ir tu gal neilgai... Gal ir tave ateis ji ir - pagydys.

Ir kita rytą sveikinsi tenai. Ir bus tau visos naktys nebebaissios. Ir skleisies tu, ir žiedas, amžinai Po Viešpaties skliautais aukštaisiais.

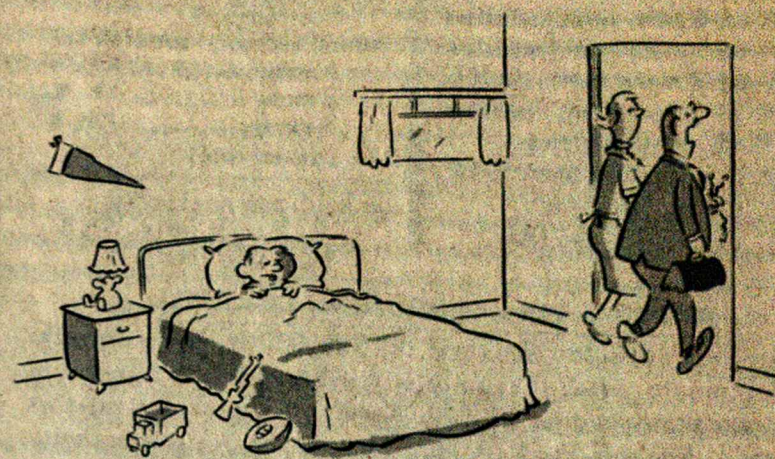
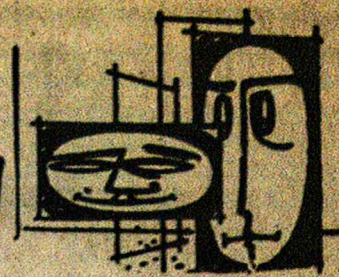
Tačiau Europoje jau buvo kilęs politinis sąjūdis ir žmogaus kova dėl laisvės. Šis sąjūdis spinduliavo ir į Rytų Europos kraštus, sukeldamas sukilimą prieš senąją tvarką. Tačiau valstiečiai, neturėdami ginklų, sukildavo tik sporadiniai. Juos greitai likviduodavo caro policija. Panašiai reikalai vystėsi ir Lietuvoje, bet kada caro valdžia prieš sukilėlius pradėjo siųsti baudžiamuosius būrius, sukilėliai pradėjo organizuotis apsigynimui nuo jų ir sukilimas ėmė plėstis. 1831 m. virto beveik visuotiniu gyventojų pasipriešinimu prieš rusų caro žiaurumus. Sukilėliai, negaudami paramos iš užsienio, pradėjo trauktis iš kovos lauko, kol galų gale sukilimas buvo numalšintas.

Caras, bijojo, kad sukilimas nepasikartotų, nes Rusija kaip tik tuo laiku pralaimėjo Krymo karą /1833-1855/ ir buvo giliai sukrėsta. Gyventojų įbauginimui Lietuvoje į miestus ir miestelius ėmė siųsti karinius dalinius. Škapiškio miestelį buvo atgabentas net suomių šaulių pulkas. Jis buvo įkurdintas Bernardinų vienuolyno patalpose. Vienuolyno rūmai buvo statyti dar senosios Lietuvos kuni-gaikštijos laikais. Įtarus, kad vienuoliai aktyviai prisidėjo prie sukilimo, jie buvo išblaškyti, o jų patalpose apgyvendinti suomiai. Jie buvo sugrūsti į 24 kambarius. Atėjus rudeniu ir prasidėjus šalčiams, suomių karių tarpe kilo šiltinės epidemija, nuo kurios jie pradėjo mirti masiškai. Jų lavonai buvo kraunami į šalia esančios bažnyčios rūšį. Jų čia buvo sukrauta net 220. Rūsiui prisipildžius, nutarta juos palaidoti netoliese miestelio esančiame kalnelyje. Likę gyvi buvo iškelti kitur. Išvykdam iš Škapiškio, jie ant mirusių draugų bendro kapo pastatė granitinį paminklą ir įrašė lotynų kalba sekantį įrašą: "HIC REQUIESCUNT CCXX MILITES IS COHORTE PONTCAE EPIDEMIAE TYPHOSAE ANNO MDCCCLV - LUGENTES SODALES HOC MONUMENTUM CONSERVAVERUNT" /Čia ilsisi 220 suomių pulko kareivių. Nedraugiškos šiltinės ligos 1855 m. pakirstų. Verkiantieji draugai šį paminklą pastatė."

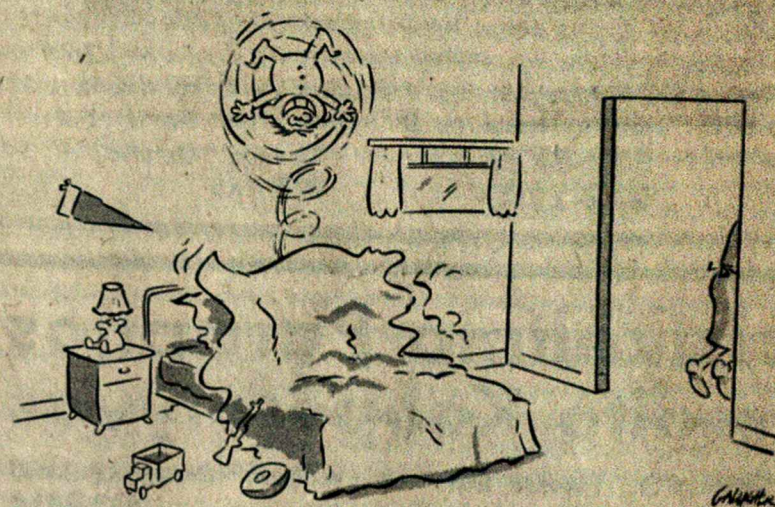
Lietuvos nepriklausomybės laikais vietos šauliai prižiūrėdavo suomių karių kapą, pasodindavo gėlių ir buvo aptvėrę tvorele. II-jo Pasaulinio Karo sąvartyje antrą kartą grįžus rusų komunistams ir įvedant kolchozine ūkininkavimo sistemą, kolchozo centru buvo parinktas Škapiškio miestelis. Statant kolchozo gyvuliams tvartus, paminklas nuo suomių karių kapo buvo nuimtas ir įmūrytas į tvarto pamatus. Šis komunistų elgesys apylinkės gyventojuose sukėlė pasipiktinimą, bet jie yra nepajėgūs ką nors dėl to padaryti.

Nepriklausomybės laikais Domininkonų vienuolyno rūmuose buvo įsteigta vidurinė mokykla. Vieną pavasarį buvo suorganizuota mokinių išvyka į mišką, kur jie prirėdė 220 gražių eglių ir prisiminimui mirusių suomių pulko karių, jomis apšodino buvusius vienuolyno rūmus. Bet dabar komunistinė administracija nugriovė ir rūmus, mat jie esą netoli bažnyčios... P. I N D R E I K A

KREVI VEIDRODŽIAI

"Aš jį palaikčiau namie ir ..."

... kelatą dieną neleisčiau į mokyklą".

SKIRTUMAI

- Koks skirtumas tarp psichologo ir psichiatro?
- Psichologas - tai aklas žmogus, visiškai tamsiame rūsyje ieškantis juodos katės.
- Psichiatras - aklas žmogus, visiškai tamsiame rūsyje ieškantis juodos katės, kurios ten nėra.

KAS KAIP KVEPIA

Jausdamasis vienišas naujokas, ūkininkaitis, grįždamas po savo 2-ųjų parų atostogų, iš tėvų ūkio į kareivines atsinešė, pasikišęs po pažastimi, savo mėgstamą paršėlį.

- Negalima barakuose laikyti gyvulių, - pastebėjo sargybinis prie vartų.
- Aš galiu jį laikyti po savo lova, - pasiūlė jaunuolis.
- Neįmanoma. Vien dėl kvapo!
- O, tai jis turės priprasti, kaip ir aš pripratau, - nuramino vaikas.

• Prieš 50 metų tėvai turėdavo nemažai vaikų, dabar vaikai turi nemažai tėvų.

NEBE TIE LAIKAI ...

- Teta Ona, kodėl tu neturi vaikų? - klausia mažas bernukas.
- Todėl, kad gandrai man jų neatnešė, supranti?
- Suprantu - todėl, kad tu vis dar tiki gandrais.

/"/R.D."/

NAUJOKO LAPELIS

AR ESI ALKOHOLIKAS?

Paklausk savęs sekančius klausimus ir kiek gali sąžiningiau į juos atsakyk.

Šitie klausimai yra naudojami John Hopkins University Hospital, Baltimore, Md., nuspresti ar pacientas yra alkoholikas.

1. Ar tu dėl gėrimo praleidi darbo valandų?
2. Ar gėrimas padaro tavo šeimyninį gyvenimą nelaimingą?
3. Ar tu geri dėl to, kad jautiesi nedraugus tarp kitų žmonių?
4. Ar gėrimas kenkia tavo geram vardui?
5. Ar esi jautęs sąžinės griaušimą po girtavimo?
6. Ar dėl gėrimo esi turėjęs finansinių sunkumų?
7. Ar girtaudamas susidraugauji su bet kokios padėties žmonėmis ir jieškai žmonių aplinkybių?
8. Ar gerdamas nebesirūpini šeimės gerove?
9. Ar tau reikia išgerti tam tikru dienos laiku?
10. Ar tavo siekiai sumažėjo nuo to laiko, kai tu pradėjai girtauti?
11. Ar noriai gerti sekanti rytą?
12. Ar gėrimas apsunkina ir vargina tavo miegą?
13. Ar tavo darbingumas sumažėjo nuo to laiko kai pradėjai girtauti?
14. Ar dėl gėrimo buvo pavojus netekti darbo arba įmonės?
15. Ar geri, kad atsipalaiduotum nuo rūpesčių ir bėdų?
16. Ar girtauji vienas?
17. Ar esi kartais praradęs atmintį nuo girtavimo?
18. Ar tavo daktaras kada nors tave gydė nuo alkoholizmo?
19. Ar tu girtauji, kad sustiprintum aavinį pasitikėjimą?
20. Ar esi kada patekęs į ligoninę arba kitokią įstaigą dėl girtavimo?

Jeigu atsakai TAIP nors į vieną klausimą, būk perspėtas, jog gali būti alkoholikas.

Jeigu atsakai TAIP į du klausimus, yra galimybė, kad esi alkoholikas.

Jeigu atsakai TAIP į tris klausimus ar daugiau, tikrai esi alkoholikas.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

LIETUVIŲ A.A. /ALCOHOLICS ANONYMOUS/ GRUPTŲ SUSIRINKIMAI:
MONTREALIJE: Susirenkame kiekvieną TREČIADIENĮ, 7722 George St., LaSalle, Quebec, 8:00 v.v.
ŪKIAKOJE: Susirenkame kiekvieną PIRMĄ MĖNESIO PENKTADIENĮ, Tėviškės Bažnyčios salėje, 6641 St. Troj, 8:00 v.v.
TORONTE: Susirenkame kiekvieną PENKTADIENĮ, Įganytojo Parapijos salėje, Bloor ir Indian Rd. gatvių kampas, 2 bl. į rytus nuo Keele subway, 7:30 v.v.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 90 dienų term. indėl.	už asm. paskolas nuo 11%
8½% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskol.
9% už 1 metų term. indėlius	(mortgages):
9½% už 2 metų term. indėl.	su nekeičiamu nuošimčiu:
9¾% už 3 metų term. indėlius	1 metų 10½%
9% už pensijų planą	2 metų 11%
7½% už specialią taup. s-tą	3 metų 11½%
7% už taupymo s-tas	(fixed rate)
6% už čekių s-tas (dep.)	su keičiamu nuošimčiu
	1, 2 ar 3 metų. 9¾%
	(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 45 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santauų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmad., antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • TELEFONAI: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų term. indėlius .. 8¼%
Antradieniais 10-3	180-185 d. term. ind. 8½%
Trečiadieniais uždaryta	Term. ind. 1 metų 9%
Ketvirtadieniais 10-8	Term. ind. 2 metų 9½%
Penktadieniais 10-8	Term. ind. 3 metų 9¾%
Šeštadieniais 9-1	Pensijų s-ta 9%
Sekmadieniais 9-12:30	Spec. taup. s-ta 7½%
	Taupomųjų s-ta 7%
	Depozitų-čekių s-ta ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11½%
Mortgicijus nuo .. 9¾%-11½%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS nuo 9:30-1v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santauų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

toronto

LIETUVIŲ NAMUOSE:

● GRUODŽIO 1 d., **sekmadienį**, 2 val. p. p. bus **Taikos ir Laisvės Žygio Baltijos jūrai** dalyvavusių pranešimas. Jį rengia Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

Bus rodoma ir šios kelionės filmas. Vyks diskusijos ir atsakymai į klausimus.

● GRUODŽIO 8 d., **sekmadienį**, 2:30 val. p. rengiamas **knygos "Ter ekreane sužibus"** pristatymas. Atvyksta ir šios knygos autorius R. H. L a p a s.

Ta proga bus rodoma labai įdomi ansktyvesnė lietuviška negarsinė filmas, gaminta 1926 m. Holywoode. Ji trunka 15 minučių, plačiau aprašyta minėtos knygos 41 psl. /vaizduojama knygnešų likimas.

Kita naujiena-po pristatymo meninę dalį atliks jauni-

mo grupė iš Chicagos, kuri pasirodys su lietuviškos lengvos muzikos programa. Solo dainuos Darius Polikaitis.

● "NL" RĖMĖJŲ BŪRELIS posėdžiavo lapkričio 2 d. ir svarstė artėjančio Spaudos Vakarų reikalus.

DIDELIS PARENGIMAS TORONTE SAVOSE PATALPOSE
Žiežula /pabaiga/

Po pietų-pagrindinis parengimas-koncertas Anapilio salėje. Dalyvavo daug chorų, solistai ir maža grupė tautinių šokių-Toronto "Atžalynas", su jų labai nuotaikingu orkestru. Vyriausia šio koncerto organizatorė-sol. Slava Žiemelytė.

Dalyvavo šie chorai: abiejų Toronto kat. parapijų chorai, "Volungė" ir "Aras"; Montrealio Choras, Mtl. "Gin-

taro" Dainos Grupė ir Mer-gaičių Dainos Vienetas "Pavasaris"; Hamiltono Parapijos Choras. Visi jie sudarė jungtinį vienatį, kurį dirigavo muz. Dalia Viskontienė.

Kiti atvykę chorai: Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas", Ottawos "Ramunėlės" ir Montrealio Vyrų Oktetas /vienintėlis vyrų vienetas/.

Dirigentai: J. Govėdas, A. Stankevičius, D. Viskontienė, D. Deksyntė. Solistai: A. Pakalniškytė, S. Žiemelytė ir R. Strimaitis.

Šie chorai ir dainininkai, pasivadinę vienetais, dainavo įvairiai sugrupuoti ir įvairių dirigentų diriguojami. Pastutinis pasirodė Jungtinis Choras ir sudainavo vienatį, bet ilgą kūrinių-St. Šimkaus "Atsisveikinimas su Tėvyne" /žodžiai A. Baranausko/. Tai pati išpūdingiausia koncerto dalis, kur darniai dainavo virš dviejų šimtų balsų ir 3 solistai. Tik gaila, kad ši

salė nepasizymė geru rezonansu.

Buvo ir pianistė L. Paulauskaitė-Kanovičienė, kuri atliko M. K. Čiurlionio preliudą. "Atžalyno" tautinių šokių grupė, nors yra gerai pasirodusi /tai matėsi Torontose vykusio Karavano laiku /, bet nesant tinkamos scenos, jie negalėjo pasirodyti viename pajėgume.

Šį kartą kalbų buvo mažai ir jos trumpos. Kalbėjo sveikino Lietuvos Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, K. L. Bendruomenės p-kas adv. A. Pacevičius, o atidarymo ir uždarymo pareigas ėjo viso parengimo vyri. organizatorius, Toronto Apylinkės p-kas A. Vaičiūnas. Pranešėja I. Lukoševičiūtė.

Visa salė šventę užbaigė grausmingai skambėjusiu Lietuvos Himnu.

Koncerte dalyvavo 1.300 žiūrovų, koncertas tęsėsi 2 ir 1/2 valandos, bet niekas nesiskundė nuoboduliu.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS 45 METŲ SUKAKTUVINIS SPAUDOS VAKARAS

LVYKS

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street W.

1985 m. LAPKRIČIO 30 d. (ŠEŠTADIENI) 6 val.v., programa 7 val.v.

PROGRAMOJE: ● Atidarymo kalbos
● Jaunimo dainos vienetas "SUTARTINĖ"

● "ATŽALYNO" tautinių šokių grupė

● Baras ir Loterija

RENGIA

ĮEJIMAS - \$6.00, pensininkams \$5.00

TORONTO "NL" RĖMĖJŲ BŪRELIS

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATSLANKYTI

Viename "NL" Spaudos Parengime Toronte - pirmas "NL" savaitraščio redaktorius VIKTORAS DAGILIS su savo žmona iš dešinės ir drauge iš Vilniaus laikų IRENA VARANKIENE. Nuotr. St. Varankos

ARTĖJANČIO "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARO PROGA

Šiais metais savaitrašties "Nepriklausoma Lietuva" mini 45-tuosius savo gimtadienio metus.

Savaime kyla klausimas, kaip toji idėja bei sumanymas išliko?

Prieš 45 metus Kanadoje lietuvių buvo labai mažas skaičius. Kaip toji nedidelė saujelė tautiečių ryžosi tokiam užmojui?

Pirmasis lietuviškas spausdintas žodis Toronte pasirodė prieš 55 metus.

Laikraštėlis vadinosi "Kanados Lietuvis". Tą laikrašt-

tį redagavo Jonas KRUZĖ-KRUZINAITIS. Prie spausdinimo uoliai dirbo Jonas ir Marija YOKUBYNAI. Jiems nuoširdžiai talkininkavo Viktoras DAGILIS. Iš jų gyvųjų tarpe yra M. Yokubynienė ir V. Dagilis.

Jų pradėto lietuviškos spaudos darbo sąlygos buvo labai vargingos. Toji pasišventusių lietuvių grupelė bendromis lėšomis nusipirko rašomąją mašinėlę ir rankomis sukamą "spaustuvę". "Kanados Lietuvis" buvo žurnalo formos ir išleido kartą į mėnesį.

Netrukus laikraščio redaktorius J. Kruzė gavo pa-

kvietimą iš Brooklyn'o "Vie-nybės" dirbti joje. Jam išrašio parengimais, jau ta išleisti vieną numerį ir toli mesnį jo leidimą teko nutraukti.

"Kanados Lietuvis" gimė, IIII Dundas St., West, Toronto. Leidėjų draugai dažnai juokaudami sakydavo: "Jūsų laikraštis gimė ant 4 stulpų", - namo numeris buvo keturias vienukės. Ten gyveno ir visa Yokubynų šeima...

Savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" pradėtas leisti 1941 metų vasario mėnesį. Pirmuoju redaktorium buvo susipratęs lietuvis patriotas Viktoras DAGILIS, gimęs 1901 m. spalio mėn. Lod., Rinkūnų kaime, Garliavos valsčiuje, Kauno apskrityje. Jis buvo pašturinčių ūkininkų antrasis iš 6 sūnų. Šeimoje buvo 12 vaikų, 6 sūnūs ir 6 dukterys. Viktoras Dagilis iš Lietuvos išvyko 1926 metais, būdamas jaunas vyrukas. Dabartinį metų jis su žmona gyvena Toronte.

Plačiau apie "NL" savaitraščių ir pirmąjį redaktorių V. Dagilį buvo parašyta J. V. Danio straipsnis "KETURIASDEŠIMT PENKTIEJI METAI" 1985. 9.12 d., Nr. 37.

Toronte jau eilė metų veikia savaitraščio "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" Rė-

mėjų Būrelis, kuris rūpinasi metiniais to savaitraščio parengimais, jau ta išleisti vieną numerį ir toli mesnį jo leidimą teko nutraukti.

Šiais metais "NL" Spaudos Vakarą rengiamas LAPKRIČIO 30 dieną, šeštadienį Toronto Lietuvių Namuose. Smulkesnės informacijos bus skelbiamos spaudoje.

Programoje yra numatytas pirmojo redaktoriaus V. Dagilio trumpas sveikinimas. Už redakcinę kolegiją žodį tars Birutė Nagienė. Meninę programą atliks mūsų Toronto jaunimas. Ansamblis "SUTARTINĖ" pasirodys su dainomis, pianino ir akordeono programa ir ATŽALYNO vidurinė grupė-16 mergaičių ir 8 berniukai, vadovaujami Vidos Dovidaitytės ir R. Turūtės su savąja.

Po programos bus šokiai, karšti lietuviški valgiai, baras, loterija. Muzikantai pasirašė kontraktą, kad patenkins jaunimą, vyrėnsnuosius ir senimą. Spaudos Vakarą metu veiks "Spaudos Stalas". Ten bus galima pratęsti laikraščio prenumeratą, naujai užsiprenumeruoti ir savo auka paremti savaitraščio gerėjimą. Tad-iki malonaus pasimatymo.

Stepas V a r a n k a

Aš apsiribojau daugiausiai Lietuvių Namuose vykusių renginių pastabomis. Kaip jau minėta, Lietuvių Namai dėdėjo visas pastangas įrodyti tautiečiams, kad šie Namai Toronto Lietuvių gyvenime atlieka svarbias funkcijas, nes vykstant didesnio masto parengimams, viskas koncentruojasi čia. Turimų parapijinių salių neužtenka, jei atvyksta tautiečių iš tolimesnių vietovių.

Tokioms ir panašioms šventėms Toronto Lietuvių Namai gerai pasirodžia, nes turi daug talkininkų, kuriuos sudaro vyrų ir moterų Būreliai. Čia visada galima gauti pavalgyt, bare ko nors išgerti ir pailsėti puošniose salėse. Be to-čia suteikiami ir visoki reikalingi patarimai.

Su Toronto Lietuvių Namų pagalba ši 30-toji Kanados Lietuvių Diena gerai pavyko. Čia ir paskutinis subuvimas -atsisveikinimas su svečiais po koncerto Anapilio salėje. Be to, visi atvykusieji buvo pavaišinti vynu, sūriu ir vynuogėmis, prie švartai paruoštų stalų, kur jie dalinosi patirtais išpūdziais. Viskas buvo parūpinata Lietuvių Namų talkininkų bei Toronto Apylinkės Bendruomenės be jokio atlyginimo.

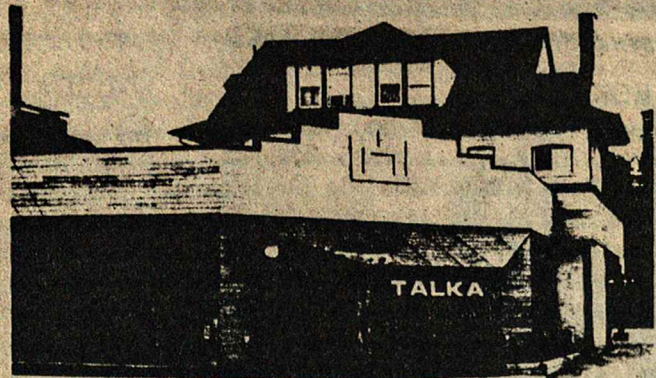
Nors šita šventė šiemet

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholic Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indijan Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

SOLD
X. DE LIMA REALTY INC.
1780 Dundas St. W. Tor.
Birutė Grigaitytė - Spudienė
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas St. West. (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7
Istaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavoje namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5 %

santaukas 6 %

kasd. palūkan. už sant. 5 1/2 %

term. indėlius 1 m. 9 %

term. indėlius 3 m. 10 %

reg. pensijų fondo 7 1/2 %

90 dienų indėlius 8 %

(minimum \$ 5.000)

Reg. pensijų 1 m. ... 9 %

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais - nuo 9 v. r. iki 12 val. r.

Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10 %

asmenines paskolas 12 %

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2.000.

Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 10.000.

Zo.

Šv. Jono Lietuvių Kapinėse, Mississauga.

Maždaug prieš mėnesį Vl. Marozas buvo aplankęs ok. Lietuvoje gyvenančias tris seseris, brolių ir kitus gimtinačius.

● Spalio 13 d., Vakarų Lincoln Ligoninėje mirė a. a. VILNIŠKAITIS Jonas, 71 m. amžiaus iš Stoney Creek miestelio. Palaidotas Hamiltono Katalikų Kapinėse. Kadangi šeimą buvo sukūręs su estų tautybės moterimi, atrodo, kad įvairūs ryšiai buvo palaikomi estų bendruomenėje. Bent aš kitokių žinių neturiu.

Gili užuojauta mirusiųjų šeimoms ir kitiems gimtinačiams.

montreal

LIETUVIŲ DIENOMS

NUAIDĖJUS

D. N. BALTRUKONIS

XXX-sios K.L. DIENOS

Toronto spalio 11-13 d. d. atplasnajo, atskubėjo, rodos, taip greitai ir praūžė, nundundėjo dar greičiau. Teliko mums tik jų prisiminimai, išpūdziai bei jų įvertinimai. Biologinėse mūsų atminties kasetėse glūdi užregistruota būriai naujai sutiktų ir seniai dar net prieš 38 metus bematyti bičiulių, kolegų veidai, aibės išpūdzijų, pokalbių, kad ir trumpų pabendravimų

Pasak kolegą K. Millerį tai buvo mūsų tarsi metinės rekolekcijos, dvasinio atsinaujinimo lietuviškosios kultūros patiprinimas, tautinio solidarumo sustiprinimas.

Mūsų Montrealio lietuvių įvairūs dainos vienetai atsiliepė ir reagavo į šio rengimo pakvietimą labai entuziastingai. Prie Aušros Vartų Parapijos Choro veteranų prisijungė taipgi Montrealio Mergaičių Choras "Pavasaris", Neatsilikio ir "Gintaro" Ansamblio Dainos Grupė. Čia rašančiam itin smagu dar kartą konstatuoti, jog mūsų jaunimas parodė tikrai nuosirdų bendravimą su mumis, vyresniaisiais dainos veteranais. Sakau smagu man, asmeniškai, nes buvau šio naujo kolektyvo vadovaujantis asmuo, žinoma, su labai nuosirdžia pagalba kolegų Haroldo Celteriaus, o taipgi su puikia kooperacija jų vienetų vadovų.

Taigi, po intensyvių ir pagyrintų trumpų atskirų, o vėliau bendrų repeticijų, nė nepajutome, jog išvykos laikas čia pat. Štai, tą saulėtą šeštadienio rytą pajudėjome nuo Aušros Vartų šventovės Toronto link, kupini pasiryžimo, lūkesčių bei entuziazmo.

Didžiulis, blizgantis "Con-

Paskutinė bendrojo choro repeticija Montrealio AV parapijos salėje. Nuotraukoje trūksta bent dešimt choristų-čių.

Dalis mūsų Montrealio choristų viešbučio prieangyje (Lobby) prieš išvykstant į susipažinimo vakarą Toronte, 1985.X.12

Abi nuotr. D.N. Baltrukonio

corde" autobusus smagiai nešė mus Quebec'o bei Ontario greitkeliais, jau pasipuošusiais reudens spalvų daugybe nudažytų miškų ir gojelių.

Jau nuo pusiaukelės dangus iš vakarų ėmė dengtis vis tirštėjančiais debesimis. Dingo iki šiol mus lydėjusi saulutė. Artėjant prie Toronto, debesys visai sutirštėjo, nežadėjo mums nieko gero. Pagaliau pirmi lašai ėmė teškenti į mūsų autobuso didžiulį priekinį stiklą. Ėmė dirbti švytuoklės. Juo artyn į Toronto didmiestį, juo blogyn. Iki šiol sparčiai judėjęs eismas Don Valley greitkelio žymiai sulėtėjo. Pro šonus lietaus ir debesų pilkumoje slinko aukštų namų siluetai. Tolumoje, siekdamas debesis, žaibavo C.N. bokštas savo pulsuojančiomis elektroninių šviesų virvelinėmis. Riedame "Gardiner Expressway" jau Ontario ežero pakrantėmis. Tai Toronto bene vaizdingiausias greitkelis, praeinantis pro patį miesto centrą, jo finansinių įstaigų dangoraižius, švytinčius žalsvomis, mels-

vomis, sidabrinėmis ir auksinėmis plokštėmis apklotus. Gaila tik, kad lietaus rūkose nublanko jų visas spindėsys.

Nusileidžiame nuo "Gardiner Expressway" žemyn ir riedame jau Lakeshore bulvaru, kuris yra dar išpūdingesnis. Prariedame pro kairėje esantį II-jo Pas. Karo paminklą - "Lancaster" bombonešį, kurio kietus naktinius antpuolius virš "Didžiojo Reicho" teritorijos teko daugeliui ir mūsų pačių ir pergyventi. Štai ir garsiosios "CNE" paviljonai. Netrukus jau pastebime prie viešbučio plevėsuojančią trispalvę - tai mūsų senoji "geltona, žalia, raudona" iš Shore Hotelo, kur sustosime nakvynei.

Na, pagaliau ir atvykome! Lietus lyg ir sulėtėjo, duodamas galimybę susinešti viešbutin savo rezervuotos vietos, bet čia vėl neskėmė - staiga sustoja elevatorius su keletu mūsų viduje. Po keletu minučių pavyksta jėga atidaryti duris. - Kas čia per triukas? - galvojame.

Na, pagaliau pasiekiamė savo buveines. Kiek pailsėję, važiuojame su B. Bujūnu, kai buvusiu montrealiečiu, apžiūrėti Etobikoke miesto dalies, kur randasi jo šeimos "Vaikščiojau", "Tykia, ty-rezidencija. Ponia Genutė kačanausko "Oi berneli, vien-tumis, kurie po 6 valandų tury", Č. Sasnausko "kur bė-kelionės labai praverė.

Trumpai paviešėję jų šaunioje rezidencijoje su beveik 200 pėdų ilgio sodu, skubame atgal viešbutin, nes 7 val. vakare jau reikės būti didžiajame klumpių sunešime - Vakaroneje, LIETUVIŲ JAMŲ salėje. /b.d./

"HARMONIJA" MONTREALYJE

XII-tosios KLB Krašto Tarybos III-sios Sesijos Suvažiavimo proga buvo gerai sumanyta pasikviesti koncerto - vakaro programai grupę, kuri Montrealio dar nebuvo aplankiusi. Taip š. m. spalio 26 d., Aušros Vartų Parapijos salėje, 7:30 val. vakaro pasirodė niujorkiečių penketukas HARMONIJA su akomponiatorium pianistu Garth Emigh. HARMONIJA-tai dainos grupė su savo vadovu Viktoru R. A. I. u, kuris pasirodo ir visas programoje atliktas dainas harmonididžiai plazdena prie "Lake Shore Hotelo", kur sustosime nakvynei.

Montrealiečiai patys prisipažįsta / kartais ir nebedamas raudonodami/, kad viskas nusibodę, niekur nebesinori eiti, sako, tai ligos, ar tai senatvė spaudžianti... Pasirodo, kad reikia tik tinkamų vaistų - naujos, arba geros /arba abiejų/ programos. Lengviau atsiduso rengėjai - Montrealio Apylinkės Valdya - pamačiusi pilnutėlę salę atvykusių, kurie smalsiai laukė šio koncerto.

Žvilgtelėjus į Harmonijos atspausdintą programą, pasidarė truputį keista, kai perskaitėme I-oje jos dalyje "Atskrend sakalėlis", "Vaikščiojau", "Tykia, ty-rezidencija. Ponia Genutė kačanausko "Oi berneli, vien-tumis, kurie po 6 valandų tury", Č. Sasnausko "kur bė-kelionės labai praverė.

/nukelta į 8 psl. /

hamilton

VIEŠNAGĖ SU NETIKĖTUMAIS

Šeštadienį, spalio mėn. 19 d. popietėje, Antano ir Birutės ŠILGALIŲ namai buvo užplūsti netikėtai svečiais ir viešnyjomis, apie 40 "dūšelių".

Mat, ponių - Borusienės, Budnikienės ir Melnykienės sumanymu ir rūpesčiu, čia buvo sukviesti šilgalių prieteliai atšvesti namo įkurtą vakarą. Svečiams - vyrams liko prisidėti tik su skystaisiais gamtiniais apertito pažadinimul.

Visiems susirinkus numatytu laiku, po trumpų pokalbių, svečias kun. Šrapnikas pašventino namus ir jau ant stalų sudėtus viešnygaminus. Po to, p. Borusienė šeimininkams įteikė dovanų. A. Šilgalis nuosirdžiai padėjo už dovanas, organizatorėms už siurprizinių sukviėtimą tiek daug prietelių, už jų čia atsilankymą bei svečiumi kun. Šrapnikui už šventinimo apeigas. Na, ir toliau jau sekė linksmoji dalis, užtrukusi apie 6 valandas.

A. ir B. Šilgaliai užaugino dvi dukras - Ritą ir Ramoną. Abi yra medicinos seserys. Rita sukūrusi šeimą su medicinos daktaru, dabar gyvena ir dirba Sudbury miesto ligoninėje. Ramona dirba Kanados Londono miesto ligoninėje. Šios viešnagės metu buvo atvykusi aplankyti savo tėvelių ir nustebo radu-

si tėvų namus pripildytus jai mažai pažįstamais žmonėmis.

Įdomu pastebėti, kad tokio pobūdžio viešnagės kartais paskelbiamos ten, kur nereikia, tačiau čia minimoji buvo išlaikyta visiškoje paslaptėje. Tokiu būdu minimi namo šeimininkai nieko neįtarė Puiku, kai galima išlaikyti paslaptį iki maksimumo ten, kur ji reikalinga.

MŪSŲ MIRUSIEJI:

● Šv. Petro Prieglaudos Centre, po sunkios ligos, spalio 9 dieną mirė a. a. BAKŠYS Stasys, 71 m. amžiaus Rožinio maldos vyko Marlatt'o Laidojimo Namuose. Maldos už jo vėlę vyko lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Po jų dalyviai buvo pakviesti Jaunimo Centro salėn pusryčiams.

A. a. mirusiojo kūnas buvo nuvežtas į krematoriumą. Jo pelenai busiu nuvežti į Lietuvą ir palaidoti šalia jo mirusių tėvų.

Liūdesyje liko jo žmona Ona ir sūnus Laimutis su šeima bei kiti giminės okup. Lietuvoje.

● Spalio 13 dieną staiga mirė a. a. VAITKŪNAS Kazys, 82 m. amžiaus. Palaidotas per lietuvių Aušros Vartų Parapijos bažnyčią ir Marlatt'o Laidojimo Namus Hamiltono kapinėse. Giminės likę okup. Lietuvoje.

● Spalio 14 d. savo namuose staiga mirė a. a. MAROZAS Vladas, 61 m. amžiaus. Palaidotas taip pat per lietuvių AV Parapijos bažnyčią ir Marlatt'o Laidojimo Namus

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šėštadieniais 9 v. r. - 12 v. a. p.
Narys of "Better Business" Buro

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont,
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
Visais kelionių reikalais bet
kur pasaulyje skambinti:

TEL.: 533-3531

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

• POCAUSKAI, Regina ir Stasys paaukojo "NL" \$10, - a. a. Stasio MORKŪNO atminimui. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Sophie STANKĖ, kaip buvome rašę, vaidino filmoje, kurioje pagrindinę rolę atlieka žinomas prancūzų aktorius Belmondo. Filma vadinasi "Holdup", su angliškais parašais, buvo rodoma ir Montrealyje dviejuose kinuose /Laval ir Parisien/.

• Z. BARYSAS paaukojo daugelį savo turimų lietuviškų knygų RŪTOS klubui. Klubo Valdyba ir nariai dėkingai jas priėmė.

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ sugrįžo iš Los Angeles, kur šv. Kazimiero Parapijos Rudens balluje atliko koncertinę programą. Ji dainavo kompozitorių O. Metrikienės, dvi J. Gruodžio, tris J. Karoso, Br. Budriūno, G. Gudauskienės, K. V. Banaičio dainas ir arijas iš operų "Rigoletto" - Verdi, "Romeo et Juliette" - Gounod ir "Lucia di Lammermoor" - Donizetti. A. komponavo Raimonda Apeikytė.

Publikai prašant, prireikė trijų bisų. Koncertui pasibaigus, muz. Giedra Gudauskienė iškėlė jai išleistą savo naujausių dainų rinkinį, skirtą koloratūriniam sopranui/apie šį rinkinį žiūr. 4 psl. /.

• Dr. DANYTĖ Milda atidavė spaudai savo studiją-knygą LITHUANIAN IMMIGRATION to CANADA AFTER the SECOND WORLD WAR. Ne-trukus žada pasirodyti spaudos kioskuose.

• MONVILA Pranas, kartu su 2 savo bendradarbiais buvo išrinktas vykti į Europą 2 savaitėm tarnybiniais reikalais. Teks dirbti Anglijoje, Šveicarijoje ir Prancūzijoje.

• Sol. KEBLYS Antanas, Montrealio Aušros Vartų Parapijos Choro vadovas, išvyko dviem savaitėm atostogų. Jį pavaduoja A. Mickus.

ga Šešupė", "Pražydo jazminai", "Partizanų daina", V. Ralio sudaryta pynė iš "Muzika, muzika" - "Ar aš tau sese..." - "Gražių dainelių daug daug dainelių" - "Nemūnėlis". Prabėgo mintelė, kad va, tai jau senos, daug kartų girdėtos iš koncertuose, ir laužuose... Tik išgirdome ir kažką kitokio: senos, tai senos, girdėtos tai girdėtos, bet kažkaip kitaip suskambėjo. Lyg ne taip užsibaigia, ar ne taip kyla ir nusileidžia melodija... O gudruolis Viktoras Ralys vilioja ausis, kad prablaivėtų, kad pagautų, kur jis pokštus krečia kartais išskeldamas antrojo balso melodiją į pirmojo vietą, o su pirmojo pažaidžia, lyg paimprovizuoja. Ir tempas greitesnis. Dainininkės ir dainininkai nustebino savo komplikuoto dainavimo puikiu atlikimu. Trys dainininkės puošniuose rūbuose Rasa Bobelis-Brittain, Astra Vilija Butkutė, Birutė Malinauskienė ir du elegantiški dainininkai Viktoras Lora ir Viktoras Ralys netik gražių balsų savininkai. Jie taip pat parodė ir nemažų humoro sugebėjimų.

Muzikaliųjų ir apipavidalinimo siurprizų buvo kiekvienoje jų atliktoje dainoje. Ypač tose, kur galvojom, kad ir miegodami jas žinom. Ir dėl to mes džiaugėmės. Pav., "Vaikščiojau" - buvo atlikta kitu tempu, perduota džiaugsminga nuotaika. "Tykliai, tykliai" - pakeisti žodžiai, dainuota labiau romantiškai, negu lyriškai. / Mergelė ne "verkia", bet "kalba", ją ne už seno "našlelio", bet už "mylimo" išleisti žada, ir t. t. / "Oi berneli, vientury" atlikta stipriai išraitytais ir įdomiais muzikaliniais apipynimais ir fonu, pavirto į žavų, lengvą, galima sakyti operetinį duetą. "Kur bėga Šešupė" - nustebino valsiškumu. Gyvai sukonstruota pynė, kur "Muzika, muzika" posmai vis sugrįžta lyg refrenas, ir visa pynė kelte kėlė nuo kėdžių šokiui.

Dainininkų balsai skambėjo labai gerai, turėjo tikrą autentišką, net liaudišką

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS
KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS
IVYKS LAPKRIČIO mėn. 24 d.
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE
11 val. - Iškilmingos pamaldos
12 val. - Minėjimas - Aktas
Parapijos salėje

• Paskaita: JUOZAS ŠIAUČIULIS
• Meninėje programoje: Montrealio GINTARO ANSAMBLIO Dainos Vienetas

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis pamaldose ir Minėjimo Akte.
Po minėjimo - kava ir užkandžiai. Įėjimas: \$5.00

VISUS MALONIAI KVIĘČIA L.K.V.S. RAMOVĖ

spalvą. Susirepetuota labai gerai; komplikuotose perynyniuose ir kartais lyg kauniškai atliekamose dainose niuansuotai ir mikiškai išvingiuota.

Publika atšilo labai greitai ir nesigailėjo nei šypsenų, nei katučių, o kai kur ir juoko, nes tiek siurprizų gavo.

Po pertraukos girdėjome ir matėme gausiau vaidybinių elementų programos atlikime. Dainavo "Oi nėra niekur" - A. Raudonikio ir "Lauksiu tavęs ateinant", "Mergytė jaunoji", ištrauka iš operetės "Evita" - "Mylima mano mergelė", Habanera iš operos "Carmen" - Bizet; "Tai buvo vakaras" - Groz-Kennedy, "Nei kur, nei kada" - Rodgers, Hart/ šios dainos žodžiai buvo gerai išversti į lietuvių kalbą, itin gerai sudainuota. Pabaigai - "Pupa" - kurią prireikė kartoti, /kaip ir Habanera. "Pupa" - meilybinis žodelis, atstojantis amerikoniškųjų dainų "baby".

Habanerą muzikiniu atžvilgiu dainavo intensyviai, rimtai. Dainuotojų judesiai momentais ašrodė tyčia su melodramatinti, lyg norėta įnešti humoro, o gal tik taip gavosi nevientisas išpūdis. Kaip žinome, grupiniam darbe, keičiantis kai kuriems grupės nariams, reikia iš naujo susiderinti visai

grupei. /Teatrinio atžvilgiu, kai kurie dialogai dar verti peržiūrėti dėl jų "minutavimo" - "timing".

HARMONJA nustebino savo muzikalumu, šiluma ir drąsa dainuoti naujai. Viktoras Ralys, vadovas ir gabus muzikas, įgimto talento ir sceniškos šilumos vyras, atrodo, linkęs į taip labai mūsų suose trūkstantį operetinį "miuziklinį" žanrą.

HARMONJOS koncertas parodė ir kaip labai žmonės išsilgę linksmumo bei jūmoru, ir kaip įvertino HARMONJOS išradingumą.

Tinkamai ir rūpestingai akomponavo Garth Emigh, nors ir neseniai pradėjęs dirbti su grupe. Čia verta pažymėti, kad Viktoras Laura, tėvo boliviečio ir motinos lietuviškos sūnus, gražiai pritaipo prie šios grupės ir su malonumu dirba kartu.

HARMONJA pasirinko lengvą kelią, nors jos programa žaisminga. Linkime jai džiaugtis ir toliau, ieškoti ir toliau originalumo. Gal su laiku prisijaukins ir originaliųjų žodinių posmų kūrėją, kuris suprastų kokį talentingą muziką ir vadovą ir kokius gabius gražiabalčius dainininkus turi HARMONJA.

Apdovanoti gėlėmis ir ilgai trunkančiomis katutėmis, harmoniečiai praleido smagų vakarą montrealiečių ir svečių iš kitur, tarpe.

Birutė Nagienė

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ: DUODA
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00 PASKOLAS:
1 metų 8.75% NEKILNOJAMO
TERMINUOTUS INDĖLIUS TURTO IR
1 metų 8.5% ASMENINĖS
180 d. - 364 d. 8.25% PASKOLOS
120 d. - 179 d. 8% MIRTIES
60 d. - 119 d. 7.75% ATVEJU
30 d. - 59 d. 7.5% DRAUDŽIAMOS
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS IKI \$ 10,000
už \$ 20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6.25%
Su draudimu 6%
Kasdieninės 5.75%
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5%

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI
KASOS VALANDOS
1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antrad. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. ar.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas
Agentūra veikia nuo 1945 m.

MEMBER
D.N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1
Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772 Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ
REALTIES
5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan
Kailių Siuvėjas
Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisau ir remoduoju
• Siuvu ir patduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6 Tel: 288-9646

montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dr. J. MALISKA
D. D. S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski
D. D. S.
Dantų gydytojas - chirurgas
8806 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ
Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430

• RUPŠIENĖ Bogumila, praleidusi mėnesį atostogų St. Petersburg Beach, sugrįžta į Montrealį namo ir žada vėl talkininkauti mūsų kolonijos darbuose.
• LA PKRIČIO 14 d., 7 val. v. bus "NL" Valdybos posėdis Redakcijos patalpose.

• Dr. Lenius ir Silvija BENDIKAI Chicagoje susilaukė pirmagimės dukrelės. Jurgis ir Anna Bendikai, gyv. LaSalle ir Jonas ir Lilija Dravinskai Chicagoje džiaugiasi anūke.

HONEY FOR SALE!
Direct from the Beekeeper. \$1.00 a pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel.: 627-1328.

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.
TONY LAURINAITIS
MONTREAL, P.Q. H2K 1E8 525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD
ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS
Savininkas: JOHN OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496